

Vty osensus in delectatōem scz cogitatis carnalis absq; hoc q; cōsentiat in actum sit mortale. **R^o.** Sic ut habes s. Delectatio.

Vty in tactibz a osculis a hmōi sit pctm̄ mōale. **R^o.** **Ex.** **Th.** ij. q. diij. Osculū amplex⁹ v^l tact⁹ fm̄ suā ratō; nō nōiant pctm̄ mortale. qz pnt absq; libidine fieri v^l ppter cōsuetudine patrie v^l ppter aliquā nēcitatē v^l vōnabile cām. Sed si fiat cū libidino sa delectatōe sūt mortalia. **Rāa** sol⁹ osensus in delectatōem mortalis est mortale. ut in pcedēt. **Q**uidē. multo magis pgressus ad actū est mōale. **Ad**di p^t scdm̄ **VI.** q; etiā aspectus libidinosus mortale est. **Mat. v.** Qui viderit mulierē. **et.**

Magister primo. siue doctor primo cōiter. Quilibet ecclia cathedralis debz tenere magistros libera liū artūza dmin⁹ grammatice q; clericos a alios paupes gētis instruant. Et dnt magistro assignent⁹ vni⁹ p̄bende. Et eodē mō debent facere alie ecclie q̄rū sufficiūt facultates. In metropolitana ecclia d; vltiori⁹ ecclie magister in theologia a eodē mō reape puent⁹ nō tñ ppter hoc si at canonic⁹. **A** Sed tādū reddidit ipsos p̄cipiat q̄ diu p̄stiterit in docēdo. **Q** si forte de duobz ecclia metropolis graue⁹. **Th**ologo iux⁹ modū p̄dictū ipsa puidat. grammatice & in alia ecclia sue citatis siue dyocesis q; sufficere valeat faciat puideri. ut in. c. qz nō nullis. ex. co. **B.** xxxvii. di. de quibus dā. ex. e. p. totū. **A.** Presertū i. c. j. et in dicto. c. qz nō nullis. **R**ota etiā q; a p̄latis a capitulis ad theologie studiū; dnt aliq; habiles destinari q; alios post modū valeāt erudire. q; b; si p̄p̄t puent⁹ ecclie nō sufficiūt p̄dicti scz p̄latis a capitula nēcariā m̄strabūt. **D**ocētes & in theologica facultate dū in scolis studuerūt; a studebēs in ipsa integre p̄ ānos quicq; reapiat de licētia sedis aplice puent⁹

prebenday a bñficiōz suoz. n̄ obstāte aliq; cōsuetudine cōtraria v^l statuto. **H**ec omnia. ex. co. super speula. ut in sū. con. li. j. ti. iij. q. j. **B.** Et de hac ed. **māyde.** **S** cēna. **f. j. a.** sequētibz.

Vty aliq; possit recipi in canonicū cū pacto q; doceat a scolas teneat. **R^o.** fm̄ host. **D**icūt doctores q; nō. alis eēt simoniaū. sed vacātī p̄bende bñ p̄t hoc on⁹ amecē. cē de p̄ben. significatū. **Con. Ber. A.** **J** dē in sū. cō. co. te. q. iij. **B.** in curia romana dnt esse doctores a studiū; vtriusq; iuris. **vi. f. Studii. f. finali.**

Vty mgz possit scolabz collectam imponē v^l exigē. **R^o.** fm̄ host. **S**i magistro annexum est sufficiens beneficium v^l sufficiens salarium publicum: non licet ei exigere aliter simoniam cōmitteret. quia venter obsequium spirituale quod ex officio suo tenetur facere. extra de simo. nemo. j. questi. iij. videntes. a. c. non solū sed tamē sponte oblata recipere p̄t. **S**i & non sit annexum tale beneficium: v^l salariū. aut si non sufficiat ei potest acipere collectā p̄ laboribus suis. ar. xij. questi. ij. quecūq; a. c. ecclia. **Et videt Hostien.** innuere. q; non solū ab ecclie sed etiam a clericis ecclie possit exigere. nō tamē debet exigere a paupere. cū ipse poti⁹ debeat pauperi subuenire. **S**ed et talis exactio fm̄ vtili non debz esse coactoria. ut q; nisi soluat expellat eos de scolis aut acapiz at res eoz. sed potius inopiam suam eis exponendo. **E**t hoc omnia fm̄ Hostien. intelligēda sūt: si magister est sufficiens. q; si insufficiens est a officium docēdi assumit nō est ei ex debito puidendū sed sibi culpā imputat. **ff. ad. l. aquil. idem iuris.** **S**i & sufficiens est a nō habet p̄uisionem: ut dixi: etiam si diues est potest a vicinitibz licite acipere. q; non tenetur eis gratis seruire. **S**atis cōcordat **Inno. Ray. et Berū.** **A.** **J** dē in sū. con. co. ti. q. ij. **B.**

Quid de magistro q̄ festū alicui⁹
sancti q̄s de se colendū est nō vult cō
cedere ad celebrandū n̄ data sibi pec
unia. **R.** **fm Ray.** Simoniā omittit
q̄ vendit spūale ad q̄s tenet. ut in
p̄ncipio p̄cedētis. **¶** dictū est. **Et p̄ ea**
dē iura a eodē mō si festū nō est cele
brandū; a ipse vult illud festare nec
vult legere n̄ data pecunia. **A.** **Ide** si
diē nō colendū ut alicui⁹ minoris sā
cti cedit colendū p̄ pecunia **ut in sū.**
cō. eo. ti. q. iij. **Et s̄ dicit.** Si at̄ p̄ data
pecunia cederet magister scolarib⁹
aliq̄ die p̄ festo cessare a lectionib⁹ si
uevacatōem aliquā p̄pter recitatōem
sicut cōsuevit fieri ab autoristis turpe
lucū cēt; nō esset simoniā. **h̄c ibi.**
Sed nō videt̄ ratio diuersitatis in hoc
casu a supradictis. P.

Q doctoris seuitia sc̄z in nimis cori
gēdo culpe imputat. q̄ leuis tm̄ ca
stigatio ei p̄missa est. **ff. locati. l. i.** **¶**
¶ querit eē de homi. ad audiētā. **xxij.**
q. v. c. j. Quid tenendū ab auditori
bus diuersorū mgrorū q̄ h̄nt a trālas
opinionēs. **h̄c ff. Opinio. Vt̄ act⁹**
doctrinē sit p̄mittend⁹ p̄pter scan
dali. vide ff. Scandalū. ff. vj. et. viij.

Magister sc̄dō. s̄. q̄ntū ad licen
tiā doct̄di. Quid ḡ si aliquid
exigat v̄l p̄mittat p̄ licentia
doct̄di. **R.** **fm Hos.** exactū d̄; restitua
a p̄missū remitti. extra eo. p̄hibeas.
A. **Ala** inapit. p̄hibem⁹ **¶** Simoniā
tm̄ nō omittit. sed omittit exigēs ei⁹
mē cōsuetudinē. a d̄; dignitatib⁹ a of
ficijs a b̄nificijs expoliari. **cf. eo. c. j. et**
ca. q̄nto. A. Con. Ray. a Goff. ut in
sum. cō. li. j. ti. iij. q. v. B.

Quid si ille q̄ habz p̄tatem cōcedē
di licentiā doct̄di v̄l legēdi vult legere
in p̄pua p̄sona. nūqd̄ p̄t alteri licen
tiā denegare. **R.** **fm Hostiē.** Nō p̄t
eū impedire v̄l ei denegare etiā si ipse
sit v̄l alio p̄don. **cf. ar. ex. de offi. archie.**
c. vj. Hoc em̄ cēt in p̄iudiciū audito
rū. cū sepe q̄s habeat grā; discēdi ab
vno a nō ab altero. **A.** **Ide** in sū. **cō.**
eo. ti. q. vj. **Et satis hoc videt̄ in c. q̄n**

to. extra eo.

Quid si aliq̄s obtenta licentia le
gēdi velit aliū substituē. nūqd̄ a sub
stituto p̄t recipere expēsas q̄s fecit in
cōuiujs. a b̄ndi. **R.** **fm Hostiē.** Si con
suetudo loci est q̄ possit aliū substitu
ere: tūc ab illo p̄t recipere expēsas fa
ctas q̄si loco intesse. dū tm̄ ille doceat
nomine ei⁹. **¶** Si aut̄ totū ius trāserat
in substitutū: nō debz aliq̄d recipere cē
p̄ interesse nec potest eā in primo ca
su pacisci cū substituto de certa portōe
emolumētī recipiēda. **A.** **Ide** in sū. **cō.**
eo. ti. q. vij. et. viij. B. **Et multo min⁹**
potest in casu secundo

Quid liceat alicui p̄ seipso petere li
centiā docēdi in theologia. **R.** **fm**
Th. in q̄libz. **¶** sic. Nullā em̄ petit
excellentiā p̄tatis q̄s q̄tē turpe cēt.
sed petit solam oportunitatē cōicēdi
id q̄s habz. **¶** Comunicare at̄ scientiaz
quā q̄s habz laudabile est a ad cari
tatē p̄tinens **fm** illud **Sapiētie. vij.**
Quā sine fictione vidia a sine iūdia
cōicō. a. j. **¶** Pet. iij. **¶** Nusq̄sq; sicut ac
cepit grām in alterutq; illā a d̄mini
strantel. **¶** P̄t tm̄ turpitudinē cōtinere
vōne p̄sumptōis si ille q̄ nō est p̄do
neus peteret docēdi officii. **A.** **Ide;**
in sum. con. li. iij. ti. v. q. v. B.

Maioritas **fm Ray.** p̄ncipalē
in q̄tuor consistit. **¶** Primū q̄dem
in p̄rogatiua ordi⁹: ut p̄sbit
maior est d̄ycono. **dis. xij. legim⁹**
in si. extra eodē. statum⁹. **¶** Sc̄d̄m est
in p̄rogatiua cōsecratōis. ut ep̄s ma
ior est p̄sbitero. **d. xv. olim. a. c. epi**
scop⁹ in ecclesia. **¶** Tercū est in p̄roga
tiua administratōis. ut archid̄yas
con⁹ maior est archip̄sbitero. **¶** Et ei
subest atq; obediēte debz. **di. xxv. p̄lec**
tis. **¶** Quartū est in p̄rogatiua antiq̄
tatis sc̄d̄m q̄ maior est v̄l q̄ prius fu
it ordinat⁹: v̄l p̄i⁹ religionē ingres
sus: v̄l etiā ille q̄ p̄cedit alios in eta
te. **di. lxxv. ordinatōes. ex. eo. c. j. et**
de elec. dudū. j. **¶** Et addi⁹ etiā **fm Ho**
stiē. q̄ntū sc̄z **fm p̄rogatiuā** eius q̄ or
dinauit. q̄ ordinatus a sup̄iore inf

alios eiusdem ordinis magis est hono-
randus. ex. eo. p. tuas. Ad maioritatem
obedientie sequitur. de q̄ habet. Obe-
dientia p̄ totum.

Maior pars. Gualiter qd̄ sit a
maiori pte capli seu collegij
vires obtinet. lxxv. di. c. j. ij. et
ij. nisi ex alia parte p̄ponderet autori-
tas. ex. de elec. dudū. ex. de testi. in p̄-
sentia. Præualeat tñ qñq; minor ps
scz qñdo aliqd̄ ab eis rōnabile fuerit
obiectū v̄l oñsum. ex. eo. c. j. Nec op-
tet wearī absentes. nisi in electōibz.
ut s̄. Electio. j. q. vi. Sile in cessatōne
a simis. ut s̄. Cessatio a diuinis. q. j.
A. Concordat Alb. B.

Maledictio. Vtq; maledictio sit
p̄ctm̄ mōrle. R̄o fm̄ Tho. ij. ij.
q. lxxvi. Maledictio de q̄ nūc
loq̄mur est p̄ quā p̄nūciat malum
ōtra aliquē v̄l imp̄cādō v̄l in optā-
do qd̄ qz fm̄ se repugnat caritati: est
p̄ctm̄ mōrle. j. Coz. vi. Neq; maledi-
ci neq; rapaces regnū dei possidebūt
a tanto grau⁹ q̄nto p̄sonā cui male-
diām⁹ magis amare a reuereri tene-
mur. Vñ Leui. xx. Qui maledixerit
patri suo aut matri morte moriā.
Contigit tamen esse veniale v̄l p̄pter
puitatē mali qd̄ q̄s alteri imp̄cāf
v̄l etiā p̄pter affectū eius qui p̄fert.
dū ex leui motu l̄ ex ludo aut surrep-
tōe aliq̄ talia verba p̄fert. qz p̄ctā v̄l
loz maxime ex affectu pensan⁹.

Que dīa est int̄ maledictō; a blas-
phemiā. R̄o fm̄ q̄rūdā vulgare ut
in tuscā idē sūt. a hoc etiā p̄bat p̄ de-
cre. c̄. eo. statum⁹. Sed tñ p̄p̄ue loz
q̄ndo. aliud est blasphemia qñ scilz
verbis. A. v̄l intentōe. cum etiā sola
intentōe p̄ctm̄ omitteret. Isa. j. B. at-
tribui⁹ deo qd̄ ei nō cōuenit v̄l cōuer-
so. ut dictū est s̄. Blasphemia. A. Ter-
cio cum attribuit creature qd̄ approp̄-
atur creatou fm̄ Tho. ij. ij. q. xij. ar. j.
P Aliud maledictio scz qñ aliq̄s im-
p̄cāf v̄l optat alicui malum siue ho-
mimi siue deo.

Que pena p̄ferentis maledictōez

ōtra dū. R̄o si q̄s ōtra dū v̄l aliqūē
sanctū maxime btām virginē; talia
p̄sumperit debz septē diebus dīas
p̄e foribus ecclēsie in manifesto esse
dum missa vidē; ita qz vltimo die nec
palliū nec caldāmēta sed corrigiam
ārea collū habeat. a qz septē p̄ceden-
tibus ferijs sextis ieiunet in pane et
aq̄. nec ingredia⁹ ecclām. a in quolibz
dictoz diez tres reficiat paupes: et si
nō p̄t tres saltē duos v̄l vnū. a si nō
p̄t hoc illud in penā aliā omutet. a
si p̄dicta reuerit debz ei interdictū in
gressus ecclē. et in obitu debz carere ec-
clesiastica sepultura. Insup tales de-
bent cōdēnari pena pecuniaria. ex. e.
statum⁹. Et hec omnia fm̄ goff. p̄ tri-
bunali sūt. Ceterz in iudicio aie dīz
cretus sacdos molliet hūc rigorez. A.
Immo a in foro penitētiā etiā hic
rigor seruād⁹ est p̄ter q̄ in cōdēnatōe
pene pecuniarie qñ blasphemia pub-
lica ē. scdm̄ modū tñ positū s̄. Cōfes-
sor. j. in additōe magna. B.

Vtq; liceat maledicē creatuē irrōa-
li. R̄o creature irrōnali cōtingit male-
dicere qñq; modis. Primo fm̄ qz or-
dinat ad hōie; p̄ modū s̄buetōis scz
qz p̄ eas subuenit humane n̄citatē.
Et hoc modo de⁹ hōmimi dixit. Male-
dicta terra in ope tuo. A. Gen. iij. B.
ut scz p̄ eius stentitatē hōmo punire-
tur. Et ita etiā intelligit qd̄ habetur
Deut. xx. viij. B̄ndicta horrea tua ma-
ledictū horreum tuū. sic a dauid ma-
ledixit mōtes gelboe fm̄ exp̄sītōem
Greg. S̄cdo fm̄ qz ordinat ad hōmī-
nē p̄ modū significatōis. sicut dñs
maledixit siculnee in significatō; iu-
de. Mat. xx. j. Tercio fm̄ qz ordinat
ad hōiem p̄ modū cōtinētis scz loci v̄l
tpis. Et sic iob maledixit diei nati-
tis sue Job. iij. Et hoc p̄t culpā ori-
ginale quā nascēdo cōtaxit. a p̄t pe-
nalitates inde seq̄ntes. a p̄t p̄ etiā
p̄t intelligi dauid maledixisse mō-
tibus gelboe. ij. Regū. j. p̄t eodem
p̄t que in eis contigerat. P̄dictis
tribus modis non competit nec licz

homini maledicere irrationali creaturæ. n̄ forte sp̄ali si reuelatōe. **A** **V**el nisi in hijs nō intenderet odiū creaturæ. sed detestatōez mali culpe v̄l pene iur̄ i^o. **Job. v.** **V**idi stultū firma radi ce. a maledixi pulcritudī ei⁹ statū. **B.** Quarto contingit maledicere irraco nabilibz rebz inq̄ntū sunt creature si a hoc ē p̄ctū blasphemie. **Q**nto p̄t at̄gere maledicere eis fm se cōsideratis a h̄ est odofūa vanū a p̄ cōsequē s illicitū. **H**ec sūpta sūt de **C**o. ij. q. q. lxxvj.

Malefactor. Si malefactor p̄t si gere. v̄l se defendere. vide s̄. **A**c cūatus. **S**penulti.

Maleficiū s̄ dupl̄. **V**no mō q̄s h̄bz sortilegiū de q̄ agit. **C.** de male. a **Mat.** p̄ totū. de q̄ etiā multa h̄nt. **S**ortilegiū. p̄ totū. a de tali maleficiō inq̄ntū impedit m̄oz mū h̄t ex. de fti. a male. a s̄. **I**mpedi mentū. xv. in q̄tuor vltimis. **A**lio mō s̄ maleficiū q̄s cūq̄erim̄. ut fur tū. rapina. homiadiū. a h̄mōi. **D**ic̄ etiā q̄i maleficiū q̄n est nocumtū p̄ ter. p̄ositū. ut cū iudex p̄ imperitiā male iudicat v̄l cū de domo alicuius aliqd̄ est ciectū q̄s nocent trāseuntis bz. ut in **I**nsti. s̄ obli. q̄ ex q̄i delie. in prin^o. p̄ totū. **V**trū maleficiū q̄s est sortilegiū possit tolli p̄ aliū maleficiū. vide s̄. **I**mpedimentū. xv. **S**h.

Manumissio est datio libertatis. **N**ā q̄diu q̄s in s̄uitude ē manūa p̄tāti suppositus est. manūmissus v̄o liberat⁹ est. i. **I**nsti. de liberti in prin^o. a manūmissi dicit⁹ liberti de q̄bz h̄t s̄. **L**ibertus.

Quis p̄t manūmittere. **R**o. **M**anūmittere p̄t dñs q̄ est maior. **xx.** annis nisi als nō h̄at admistratōez. ut furi osus a p̄digus. **M**inor. **xx.** manūmittere int̄ viuos nō p̄t n̄ ex cā. a tūc si est maior. **xxij.** annis. **C.** qui manūmit. nō pos. l. **S**i minor. **A.** dñl. **C.** fi. in insti. ex q̄bz ca. ma. licet. **B.** Sed in vltima voluntate p̄t. ex q̄ p̄t testari. **s. p. 2. xiiij.** anū. **C.** q̄ manūmit. n̄ pos.

autē. sed de iure. **A.** **A**ls. incipit h̄ ho die. a idē s̄ in dicto. **S. fi. in Insti. D.** **I**tē ep̄s p̄t manūmittere seruos ecclēsie bñ meritos. **xij. q. ij. si q̄s.** **P**ōt etiā alias non bñ meritos dū tamen det ecclēie p̄vno duos eiusdem merita p̄culij. **xij. q. ij.** **E**p̄s q̄ mācipium. **E**t fm **Dil.** intelligi debz q̄ det s̄ suis to nis p̄rijs nō de rebz ecclēie. **I**tē p̄t manūmittere cā miseratōis. **xij. q. ij. cum redēptor.** q̄s intelligi p̄t de bñ meritis. **I**tē abbas nō p̄t manūmittere seruū mōsterij. nisi de cōsensu ep̄ia mōchōy di. **liij. abbati.** n̄ sit otraria cōsuetudo ex. de h̄ijs q̄ si. a p̄la. ea nosc̄. **I**tē s̄ u⁹ cōis pluriū manūmitti p̄t ab vno s̄ debz manūmissor alios suare indē nes. **A.** **H**oc est q̄ añ manūmissōz debz p̄aū iustū dare. v̄l si recusat recipi d̄; deponē p̄ publicas p̄sonas a cū sigillo ap̄s eadē sac̄ā ut i. l. de q̄ statū **B. C.** de cōi ser. ma. l. j. **E**t nota q̄ nō valet manūmissio in fraudē creditoz tū facta. **C.** q̄ ad liber. puo. nō p̄. **A.** **M**eli⁹. **C.** q̄ manūmit. nō pos. **D. l. j.** in **I**nsti. ex ca. q̄ ma. l. j. **A.** **I**dē in sū. cō. li. ij. ti. xvij. q. x. fm rap. **Vl. et Hosti. D.**

Qualit̄ fieri deat manūmissio **R**o multis modis. **A**liq̄n in ecclēia s̄ aspe ctu ep̄ia plebis. a d̄; s̄ h̄ fieri septuā ad cautelā futuri. **C.** s̄ h̄ijs q̄ in ecclē ma. l. j. ex. de ser. nō ordi. c. j. **I**tē sit q̄n; corā iudice a s̄ manūmissio vin dicte. nā vindicta appellab̄at virga p̄toia cū q̄ tāgeb̄at a p̄toze illi q̄ manūmitteb̄at. **A** **D**e h̄ in **I**nsti. de lib̄tis. **S**mult. a ibi glo. **B.** **E**t si q̄dē manūmissio fiat ad h̄ ut maūmissus ordi nes d̄; pot⁹ fieri corā iudice ecclāstico q̄ corā seclari. ar. ex. de ser. nō or. c. j. **I**tē p̄t maūmissio fieri in secreto. ut dicat dñs. esto liber. l̄ int̄ amicos. **L** p̄ eplaz. v̄l p̄ testam̄tū. v̄l quālibz vltiāz voluntatē. **I**tē p̄t fieri diebz feria tis. **I**tē tā de die q̄ de nocte. a p̄cedē te p̄viā. **A.** a iudice a nō p̄ tribuna li sebet̄e ut in textu. de q̄ statū. **D.** in in sti. de lib̄ti. **S**multis at̄. **I**n sup̄ serui

funt liberi p alios modos q̄ p ma z numiffione . q̄s vide 7. Seru . j . q . fi . Princps q̄ solawolitate manumit tere pt . C . de coi . ser . ma . cum apud .

Matrimoniu primo cōiter . qd̄ sit mūmomiū . Re . Mūmomiū est uita mulier cōiunctio in diuiduā uite cōfuetudinē retinēs . xx . vij . q . ij . c . j . ext . de presūp . illud . a in Iusti . de nup . q . ij . A . In hoc q̄ nihil videf de hoc dicit sed in alijs alleg . B q̄ Ray . exponēs d . (Viria mulier) q̄ nec vnū vir plures vxores nec vna plures viros habere pt (Cōiunctio) . s . animoz a mūmomiā (Indiuiduaz uite cōfuetudinē retinēs) h̄ est q̄ neu ter absq̄ cōsensu alteriū pt cōtinentiā phitēri v̄l orōmī vacare . ut hic 7 . vl . q̄ in si . nec se alteri copulare . h̄ sibi inuiā mutuā fidē seruā . a debiti red ditōez . a mutuā inuiā in nēarijs vt pnt subuentōez prebere dnt Et q̄ dē (indiuiduā) cō . intelligit fm Wol . de mūmomiō cōsummato p copulā car nalem . q̄ añ poss̄ sepat̄ in casu ut dē s . Impedimētū . j . q . ij . Itē intelligit de mūmomiō fidelitū . q̄ a mūmomiūz infidelitū poss̄ sepat̄ ut s . Impedimētū ir . p totū . A . Itē in sū . cō . li . iij . ti . ij . q . j . vbi ponū . a alie diffinitōs mū momiū . q̄ pnt reduci ad p̄dicta . B

Vnde dē mūmomiū . Re . fm Ray . dē q̄ si mat̄ mūmū . v . officū . q̄ dat mu lieribz eē mat̄res a iō magis denoiat̄ a mat̄re q̄ a pat̄re qm̄ in eo plus ap paret m̄ris officū q̄ p̄ris Itē . Tho . De . a Host . A . Itē in dicta . q . j . in sum . con . ti . ij . B

Vtū mūmomiū sit sac̄m . Re . fm Tho . in . iij . d . xxvj . Sac̄m importat remediū cōtra pct̄m p sensibilia siḡ . a cū hoc inueniā in mūmomiō . int̄ sa eramēta cōputat̄ . A . Et istud remediū est duplex . s . curatiū a p̄seruatiū . Primū dat̄ in alijs sac̄is . Scdm̄ i sa eramēto mūmomiū fm De . a in sum . con . li . iij . ti . ij . q . ij . Magis aut̄ videf diā sac̄m ex eo q̄ est sac̄e rei signūz id est cōiunctōis xp̄ia eccl̄e . ad Eph .

v . Et utz in dicta . q . ij . De . addit q̄ cōiunctio exterior est sac̄amētū tm̄ cō iunctō v̄o interior animoz sac̄m a res effectū gratie q̄ ibi cōfer̄ res a nō sac̄z mentū . a est res primo signata . Res v̄o signata secūdatioz est cōiunctio xp̄i a eccl̄e . B . Et forma quidē hui⁹ sac̄i sūt verba . A . siue alia signa . ut in dic ta . q . ij . B . q̄bz cōsensus mūmomiā exp̄m̄ . a sicut p̄mā nō habz aliā ma teriā nisi ipsos act⁹ sensu subiectos q̄ sūt loco material̄ elem̄ti . sic sac̄m mūmomiū habz p materia ipsos act⁹ q̄ p̄ficiat̄ p actū ei⁹ q̄ sac̄o ipso vtitur Vñ ap̄ls . Eph . v . diē sac̄z h̄ mag . ē Qñ mūmomiū sūt institutū Re . h̄ Tho . in . iij . di . xxvj . Mūmomiū fm q̄ ordina . ad p̄creatōz . plis q̄ erat nēca ria etiā pctō nō ex̄ite institū . sūt añ pct̄m . A . de . in hoc q̄ h̄ mulierē in ad uitorū formauit a dixit eis . crescite a multiplicamini cō . Gen . ij . A . cōiuctō c . j . B . Adā v̄o cū dixit . hoc nūc os ex ostibz meis . cō . v̄ba illa p̄tuit a v̄o inspirat⁹ ut intelligēt mūmomiū institū tōem a v̄o factā . h̄ fm q̄ mūmomiū p̄ bet remediū cōtra vuln⁹ pct̄is . sic institū tutū sūt p̄ pct̄m tēpe legis nature . Scdm̄ at̄ indefminatōez p̄sonaz in stitutōz . habuit in lege Moisi . Et fm q̄ rep̄ntat cōiuctōez xp̄ia eccl̄e . institū tōez . habuit in noua lege . a fm h̄ est sac̄m noue legis . hoc Tho . a de p̄ia a sc̄a constitutō nēces . xxij . q . ij . q̄ H̄is ita . et ex . de diuoz . gaudem⁹

Que sūt cāe institutōis mūmomiū Re . fm Ray . due sūt p̄ncipales . s . suscep solū educāde ad cultū dei Gen . j . cres cite a multiplicamī cō . a vita . formi catō is . j . Cor . vij . p̄p̄ fornicatōz . vnus q̄sq̄ h̄eat suā vxorē a vna q̄q̄ suū vi rū . a ista cā solū p̄p̄c̄z extitit . Sc̄a rie v̄o multe s̄ . ut q̄nq̄ p̄ad̄ resōtio pulcritudo vxoris . diuitie . a hm̄oi .

Quōd tenet matrimoniu nō factū causa p̄hs sed p̄pter secūdarias cās nūc dictas . puta p̄pter pulcritudinez diuitias . a hm̄oi . Re . fm Ray . Sic Suffiat em̄ q̄ h̄ere intendūt a con

sentiūt p verba de pñti. xxxij. q. ij. so
let qñ Deut. xxi. Si videris muliere
pulta in medio captioꝝ a maucris
eā voluerisq; in vxore hie introduce
eā in domū tuā. Con. Tho. et De.

Quot sūt bona mūmonij. R. fm
Ray. sūt principalt tria. scz. fides. p-
les. a facim. xxvij. q. ij. omne In fide
attēdit ne cū alio vñ cū alia omisca
In ple ut amāter suscipiat a religio
se educet siue informet. In facio. ut
mūmonū nō separet. A. Nec sat col
ligūm dicto. c. omne. B. Licz. enī int
dū fiat separatio corpālis. ut ex cō
mū cōsēu cā ordōis vñ religiois. vñ cē
ppter fornicatōez. tñ mūmonū int fi
deles postq; vite tractū a cōsumatū ē
insepabile est vsq; ad mortē. a pñti
cta tria bona adeo sūt substantiatia cō
iugio q; cōditio s; aliq; istoz oppo
sita vidat tractū mūmonij. ex. de cō. ap
po. ca. fi. De q; materia plene habet

Matrimoniu. v. fj.

Utz intentio nō seruandi fidei vñ
et matrimoniu. R. fm Wil. Si aliq;
strahit mūmonū nō hñs ppositū f
uandi fidei s; adulterādi nihilomin⁹
tenet mūmonū. A. Cō. De. ut in sū
cō. li. iij. ti. ij. q. liij. B. Dū tñ hoc nō
deducat in pactū. si at deducat in pas
ctū ut q; liceat adulterari vñ q; pñti
tuat vxore nō strahit mūmonū. ex
de con. ap. c. fi. De illis xō q; non hñt
intentōez strahendi habet Matri
moniu. iij. p totū.

Utz intentio nūq; exigēdi debitor
videt mūmonū. R. fm Wil. Credo
q; strahit matrimoniu. sic sūt inter
btām virginēa Joseph a credo etiā si
intēdat nō solū nō petere s; etiā nega
re q; teneat mūmonū dūmō n̄ dedu
ca. in pactū q; tūc nō teneret. A. Cū
pñti dicto con. pe. s; discordat a scdō
dicto. q; s; bono fidei mūmonial duo
act⁹ sūt. Vñ essētiatis scz. nō nega
re iugū vsū sui corpis a intētio oppo
sita huic mūmonū excludit. Alē ac
cessiois scz. nō exhibere alteri corp⁹ su
u; a intētio huic opposita mūmonū

nō excludit. ut in dca. q. liij. a se. B

Utz intentio nō hñdi plem exclu
dat mūmonū. R. fm De. Firma in
tētio plem antādi excludit mūmo
dico maxime si deducā in pactū. s; tñ
intētio nō educādi plem nō excludit
A. Con. Hug. a glo. ray. ut in sū. cō.
eo. ti. q. lvj. B. Silt nec excludit mū
monū desperatio plis. q; adhuc p̄t
cē matrimoniu in remediū. A. Idē in
sū. cō. in dicta. q. lvj. B

Utz intētio ducēdi aliā vxore ex
cludat mūmonū. R. fm De. si intē
dit ducere aliā dimissa ista nō ē mū
monū. q; a fm Wil. talis videt s; here
ad tps. xxxij. q. ij. solz qñ. A. Et ibi
p; q; ppter hoc isto casu mūmo n̄ valz
nec obstat q; iudei s; hñt cū pposito di
uertēdi qñ voluerint p libellū r̄pudij
q; s; nō deducit in pactū qñis ex vi
stitutōis vñ cōsuetudis vñ cē sola vo
lūtate mutata postea dūtat sic a de
eo q; mutata volūtate intrat religioz;
fm De. a in sū. cō. eo. ti. q. lvij. B. Si
xō ista rēta nihilomin⁹ cū ipa erit
mūmonū. A. Idē in dicta. q. lvij. B

Utz intē bñz virginēa ioseph fue
rit pfectū mūmo. R. fm De. in. iij.
di. xxx. Duplex ē pfectio matrimonij
vna qñtū ad cē. q; qdē fit p cōsēu ver
bis de pñti exp̄ssū. a tñ pfectōe mūo
niū i⁹ pfectū sūt. Alia pfectio qñ ad
opatoz. et sic nō sūt pfectū. q; actus
p̄p̄ mūmonij est carnal copula. i quā
ut ibidē dicit Tho. vgo n̄ cōsentit expli
cite s; implicite a deo cōficata. A. si su
iss; cōficata utz ex sequntibz. B. Et sic
cōgitate suā deo cōmississe i h. sen. 82.

Quē dīa est intē mūmonū legitī
ratū. R. fm Ray. Matrimoniu legitī
mū a n̄ ratū est qd legali tñ institu
tōe vñ puinde moribz int infideles cō
trahit qd iō s; nō ratū q; sine fide fit
Vñ aug. Nō ē ratū iugū qd sū dō
est. Ratū xō a nō legitī est qd int fi
deles a legitīas psonas s; sine legitī
ma solēmitate strahit. Nec distim
ctio pba. xxxvij. q. ij. Item illud. a
ex. de diuoz. quanto. a. c. gaudem⁹

Quis est effectus matrimonii. **R.** **F**rm rap. Effectus est qd ex qd semel est coniugiu int alijs fidelis nuq̄ definit esse eē si alt efficiat hētie. **xxxij. q. vij. c. j. et. ij. eē de diuor. c. q̄nto.** **R**ec mari t̄p̄t dimittit v̄xorē siue efficiat ceca siue leprosa v̄l aliqd tale: nec v̄xor vi r̄i. **xxxij. q. v. l. v̄rend. a. c. si v̄xorēz nisi tm̄ cā fornicatōis. a. tūc si dimittat maneat sine coniuge. v̄l recō alie v̄xorē. xxxij. q. j. dixit dñs. Itē aliq̄ ef fact̄ est. qz mulier pt̄atez sui corpis nō habz s̄ vir. et vir pt̄atē sui corpis nō habz sed mulier. a. idō p̄ copulā carnalem: nec religionē p̄t alter ehs gere inuito altero: nec cōtinentiā p̄fiteri. **xxxij. q. v. c. j. ij. et. iij.** **E**st a aliq̄ effectus. qz vir cōpellēd̄ est reddere debitū v̄xorē: h̄cet nūq̄ cognouerit eā. a. cōuerso nō obstāte supueniente affinitate. eē de eo qd cog. cō. v̄p̄sue discretōez. a. c. tue. ille t̄n cōiunx̄ qd de ipsa affinitate est innocēs monēdus est qd cōtineat. qd si noht tūc no cens tenēci debitū petitiū reddere. sed exigē nūq̄ p̄t. **A.** ut p̄ in allega. iuri. bz. a. d. reddi cū timore. ut in dicto. c. tue. **B.** **I**tē v̄n̄ d̄iugū sine cōsensu al trū nō p̄t orāē intellige orōe priuata tam longa qd eēt impeditiua debiti iugalis. **S**ec̄ de orōne solēni ut misse tpe a canonibz diffinito. d. c. se. d. ij. om̄is homo. a. xxxij. q. ij. quos deus. **A.** et de cōse. di. j. omnes fideles. a. c. missas. **B.****

Matrimoniu. ij. Quis possit cōtrahere. **E**t p̄io qd v̄t̄ puer possit cōtrahere. **R.** **F**rm rap. **E**tas apta in puero est ānoz. xiiij. a. i puella. xij. ex. de despon. impu. impubēs a. c. cōtinebat. a. si añ cōtrahūt nō est m̄iomū. ut hēs s̄. **I**mpedimētū. xij. q. penl. **A.** n̄ essent p̄xiimi pubertati a. ita qd malicia sup̄leret etatē. eē de despo. impu. de illis. **C**on. **T**ho. a. **D**e. ut in sū. cō. h. iij. ti. ij. q. xix. **B.**

Vt̄ furiosus possit cōtrahere. **R.** **F**uriosus v̄l insan̄ dicēdo verba m̄iomū efficiencia n̄ p̄pter hoc cōtrahit qd

aiō cōsentire non p̄t. **xxxij. q. vij. neqz furiosus. intelligēdu; q̄diu est in furore. Nā si habeat lucida intualla s̄ h̄re p̄t. ar. iij. q. ix. iudicas. vij. q. j. q̄uis t̄st̄e. A.** **I**dē in sū. cō. eo. ti. q. xxvi. **F**rm **R**ap. **B.**

Vt̄ ebrius possit cōtrahere. **R.** **F**uriosus. **S**i ita ebrius sit qd nescit qd agat n̄ p̄t sicut a. de furioso dictū est n̄ qd fecit i ebrietate ratū habuit postea: qd si ebrietas nō sit tāta qd v̄sū v̄ois auferat cōtrahere p̄t sic a. d. cū; est s̄. **E**brietas. **F. v. A.** **I**dē in sū. cō. eo. ti. q. xxvij. et se. **B.**

Nūqd absentes p̄nt p̄ paratoēs cōtrahere m̄iomū. **R.** **P**nt sicut ysaac cū **R**ebecca. **xxxij. q. ij. q̄cū d̄z. S**ed nō est p̄docus parator: n̄ sup hoc h̄at sp̄ale mādatū. nec p̄t aliū s̄stitue n̄ sit ei sp̄ale cōmissū. **E**t si fuerit reuocatus anteq̄ cōtraxerit hic; tam ille qd il la cū qd cōtraxit h̄ ignorauerit: t̄n non tenet matrimoniu postea cōtractū eē de p̄ci. parator. h. vj.

Multi sūt qd nō p̄nt cōtrahere p̄pter impedimēta qd sūt int eos. vide **I**mpedimētū. j. cū om̄ibz. c. se. **A**n leprosus possit cōtrahere vide s̄. **L**eprosus. **F. j. A.** **A**dūtēdū etiā qd ebriū de m̄iomio cōtrahēdo d̄z. p̄hibitoriu. qd om̄is qd nō p̄hibet: cōtrahere p̄t. eē de sp̄o. cū ap̄d ut nōf i sū. cō. e. t. q. xxvi. **F**rm **R**ap. **B.**

Sed nūqd absentes p̄nt cōtrahere per solas lr̄as. **R.** **F**rm rap. **S**i ille v̄l illa cui mittit nulli exp̄mit cōsensū suū credo sine p̄iudicio qd q̄tūcūqz cōsentiat nō est m̄iomū: h̄ tūc demū erit qn̄ notificauerit siue significādo h̄ illi qd misit lr̄as sū alij dicēdo. **A** **N**oc videt̄ pot̄ fuisse d̄cū; glo. rai. ut; i sū. e. ti. q. xxj. **R.** **A**ū t̄ est ut a ibi colligi qd ad m̄iomū cōsensū nō suffiat nisi ad eē fuerit exp̄ssus. **F**act. eē de sp̄o. cū apud. **V**t̄ qd cū na cōtraxit sp̄o salia possit cōtrahere matrimoniu auz alia vide **I**mpedimētū. **F. viij.**

Matrimoniu tercio. quō cōtrahitur. **E**t que erit primo. **V**t̄ p̄ cōsensū cōtrahat m̄iomū. **R.** **F**rm **R**apmū. **E**x quo vir cōsentit

p verba de pñti in mulierez. a illa in
vix: dicēdo. acāpio te i meā a acāpio
te in meū vñ ofentio in te tāq̄ in vxo-
rē seu alia eq̄pollētia verba stati est
mūomū. etiāsi cōsensus nō exp̄mat
verbis: sed signis in hijs q̄ nō pñt vi-
cere. ut mut⁹. vñ nō audire ut furd⁹
Sine ofensu xō q̄cuq̄ alia dicant vñ
fiāt etiāsi infuemat carnal copula n̄
est mūomū. eñ de spōsa duo. tuas. a
e. dudū. a eñ de spon. si inter. a. e. au;
apud. a vide. se. f.

Sed vñ ipsa vba sint nēcaria. Rō
fm De. sic dicit magister sñay. Rō
solū ofensus interior facit mūomū. h̄
vñ q̄ exp̄ssio verborū. qz facim res se
sibi est a in eo vñ signū exterius
exp̄ssū. Exp̄ssio at̄ hmōi oemētius
fit p verba de pñti. **A. Jō in valētibz**
loq̄ nēcaria sunt verba. eñ de spon. e-
tue statmitatis fm ray. a ut nota in
sū. cō. eo. ti. q. iij. **B. Sed a p̄t fieri p**
aliū modū ut p lras absentiu. ut vi-
ctū est s. **Matrimoniu. ij. f. penf. vel**
p auidētia signa pñti nō valentuz
loq̄. ut in pcedenti. f. dictū est.

Quid si q̄s dicat. volo te decetero
h̄ie in vxore vñ volo qtu sis meā vxor
seu volo te eē vxorē meā nūq̄d s̄hif
mūomū. Rō fm Wil. **In** talibz recur-
redū est ad intentōnez s̄hentiūa fm
eā iudicādū. qz si s̄ intentōe ostare n̄
possit vere nec presumptiue dicēdū qz
qñ hoc verbū volo cōiūgē infinitiuo
verbi s̄stātiu ut eē. vñ verbi nō sig-
nificātis actū s̄ relatōz ut h̄ie seu te-
nere. **A. Quia** in hijs videt qdā vela-
mariti ad vxorē. a eōuerso. qz nō p̄t
de iure aliq̄ teneri p vxore si ip̄e tene-
at p marito. a eōuerso. **B. Tūc** p h̄
verbū volo pot⁹ debz exp̄mūi volun-
tas cōmitās q̄ pcedēs. vñ p p̄dicta
verba p̄sumēdū est mūomū eē cōtra-
ctū. ex. de spon. ex. pte. p̄sertū qñ p̄cel
fit interrogatio. ut vis me h̄ie. a adh
exp̄ssio ē si addit dicēs. decetero volo
Sec⁹ at̄ eēt si hoc verbū volo iūgere f
cū infinitiuo significante aliquē actū.
A. si simpliciē absqz relatōe. ut in exp̄s

plis q̄ s̄iūgūt. **B. Tūc** enī videt exp̄
mere voluntatē pcedētē pot⁹ q̄ cōmi-
tātē ut cū dicat volo bibere volo come-
dere. a ita si dicat volo te acāpe. **A.**
Rā aliq̄s p̄t etiā de iure velle aliquā
accipe illa nō eum. a sic hic est sim-
plex act⁹ sine relatōe. **B. vñ** in te ofe-
tue tāq̄ in meā nō erit mūomū. **A.**
Jō in sum. cō. eo. ti. q. iij. a se. **B.**

Quid si dicat vir. p̄mitto qz sp̄ pui-
debo tibi sicut vxoria illa filia rñdet.
Rō fm hosti. **N**isi aliud p̄testēt p̄o
mūomū iudicabo. ar. eñ de spō. ex
lūs. a eñ de iureiu. quē ad modū p̄i-
rñso in p̄ncipio. **A. Jō** in sum. cō-
eo. ti. q. vij. **B.**

Quid si dicat vir. p̄mitto qz nō vi-
mittā te p meliori vñ p̄iori. **Rō** fm
hosti. idē qd in sup̄iori. p̄ximo. q̄ d̄m
est **Rā** in t̄libz dubijs ep̄ mūo iudi-
cādū. eñ de iureiu. quē ad modū p̄i-
rñso. l. ex. q̄tā. **A. Jō** in sū. cō. e. t. q. vij.
Et addit. **Jō** si dicat q̄s. vis t̄ placz
tibi tal. a ipsa rñdet. volo vñ placz. **B.**
Tū fm ofciāz. intētōi eoz ē stādū. **A.**
Hoc vñ ē si i d̄stigat sine alioz p̄iu-
dido vñ scādalo. alē eē in foro cōscie
stādū ē cōi significatōi vñ seu iuris
inf̄p̄tātōi ut i. e. ex. lūs. j. eñ s̄ spō. **B.**

Quid de ill q̄ p̄data s̄tē de s̄hēdo
dicūt. bibam nōie mūonij vñ oscule-
mur nos iūicē. nūq̄d s̄hif mūomū.
Rō fm Wil. **C**redo qz nō si h̄ agēdo vo-
luerūt cōdē a spōsalibz de futūo a s̄he-
re de pñti. **Rā** qz dicūt nōie mūonij
intelligēs ē s̄hēdo pot⁹ q̄ s̄cti. ar. añ
actū n̄ sit de mūo. h̄ de spōsalibz. **A.**
Nisi de extrāia intentōe ostet saltem
p̄ certa indida. fm auidē ut in sum.
cō. eo. ti. q. vij. **B.**

Quid si nihil actū sit de spōsalibz.
h̄ simplex terqz diē d̄cā vba a seq̄tur
osculū de cōi ofēsū. **Rō** fm Wil. **C**redo
qz si s̄hentes p h̄ intētēbāt s̄hēre cō-
tractū est. **A.** **Ad** iudicādū aut̄ de intē-
tione: recurrendū est ad arāstātiās
verborū. p̄cedētium a subsequentiū
a hmōi iudicia. qz si nulla appareāt
nō cōdē qz sit mūomū iudicādū

et presertim si vterq; vlt alter negat se
intentore; habuisse contrahi. aut si al
ter ad se averta traheret **Con. Host.**
A. Idem in sum. con. eo. ti. q. ix. B.

Quis sit consensus ille q; requiritur in
matrimonio. **R. fm Ray.** Intelligit de
consensu matrimonialis societatis ppter que
sequit q; eos optet cohabitare. non aut
intelligit pnapale de consensu cohabita
tionis. q; tunc int' scema forore eet mui
momi. nec etiā de consensu in carnale
copula. q; tunc int' mariaa ioseph non
fuisse matrimoniu. de q; dictu est s. **Mu**
moni. j. Gantepe. Vn. Th. in. iij. d.
xxviii. dicit q; iste consensus non est in
carnale copula; explicito. s; iphate
q; in conjugali societate implicat mu
tua ptas coniugis. non tñ vey. sed etiaz
copu; **A. Con. De. ut in su. co. eo. ti.**
q. xij. Et qd dicit de coniugione vey intelligit
q; ad ncaioy sbuentoy. a n q; ad alia
bona. cu nullo iure caueat. **B.**

Uter consensus ad tps faciat mui
R. fm De. Cu inseparabilitas sit esse
ntialis muiomio ut in diffinitioe ei9 po
nit. io ad muiomiu requirit consensus ad
inseparabilitate. a si sit ad tps non fa
cit matrimoniu. **xxij. q. ij.** solet qm
ex. de co. ap. c. vl. **A. Idem in sum. co. e.**
ti. q. xij. B.

Pono q; qda in pntia pluriu foro
ru dicat eis pmitto vobis q; vna; ex
vobis ducā in vxore. a oēs rñdet pla
cet. postea cognoscit vna. nunqd est
matrimoniu. **R. fm host. sic.** Quia ipso
facto consentit. ar. ex. de ap. dilecti. et
c. ut nūm. **A. Idem in sum. co. eo. ti. q.**
xvij. Adutēdu at fm **De.** a in su. co.
eo. ti. q. x. q; in hijs q; sūt alieni iuris
sufficiat ad matrimoniu etiā taat9 co
sensus tunc exp'ssus verbis eoy in q;
rū sūt ptate. ut; in filio seu filia. **xx**
xij. q. ij. honozat **Con. Th. a. Imo.**
a hoc dare habet. in c. si infantes. ex.
de spō. ipu. li. vj. **Glo. etiā Ray.** dicit
Quid si vir dicat accipio te i meā vx
orea mulier mibi rñdet. nūqd ē mui
momi. a rñdet q; verba in muiomio
nō sūt de sbstātia muiomij: sic in bap

tismo a eucristia sba tñ a nut9 aut
alia indicia sūt ncaia ad h; ut ostet
ecclē s; muiomali consensu. vñ si puella
loq; vncūdat a tñ patie se sb arrari
p anuli missione; vlt patie se dotari
ipsa taciturnitate a paciētia cōsensus
ei9 exp'mit q;uis ligua taceat s; hug.
et **Th.** et dicit sufficere in h; casu q; n
dicit. **Si at nulla alia sint indicia**
de consensu ei9 dicit **glo. ei9.** **Rō** credo q;
psumēdu sit p muiomio ppter illa tñ.
Hostie. q; dicit q; solū consensu requirit
ecclā q; ad essētia muiomij sba at req;
rit ad h; ut cōsensus pbat. q; si deficiat
aut sufficē dnt signa etiā in loq;nte.
Dicit etiā q; si scribāt volūtate suā sū
verbis videt etiā sufficere. B.

Quid si omittat cōsuetu solēmitas
tes a fiat muiomiu clādestine siue oc
culto. **R. fm Ray.** In h; casu nō psumit
mif conjugiu. sed adulteriū siue forni
catio. **xxx. q. v. alt.** **Rō** tñ intelligas
qn possit eē vey muiomiu. h; canō loq;
fm illud qd ecclā psumit. **A. Vlt** q; et
nō dicit legitm q; ad honestate. fm **cu.**
Ray. a in su. co. eo. ti. q. lvij. **B. Ad.**
dit De. dic. q; cōsensus clādestin9 du
plex eē pt. **Vn9** q; q;uis fiat sine solē
mitate ecclāstica a publica: sit tñ in p
sentia testiu. a tal' consensus facit mui
momi a vey a psumptū. **Ali9** q; sit sine
pntia testiu. a tal' q;uis faciat muiom
mivoy: n tñ facit psumptū. **Vñ** cōsulē
dū est talib; **A. Hoc** fuit dictū **Ray.**
in sum. co. dicta. q. lvij. q; de nouo a
publice cōtrahāt. et faciāt pnam q;
scād al; auerūt ecclām. et p dicti certe
exposuerūt se nō paruo piclo. nā poss;
alter alteroy dimittē qn vellet. a de fa
cto cū alio vlt alia contrahere. a sic in
adulterio manē. q; n poss; pbari pu
mū matrimoniu. **Idem Hostien.**

Matrimoniu. iij. si fiat contra
intentōem. Et querit primo
Si qui cōtrahunt verbo sed dis
sentiūt animo nūquid sit matrimo
nium. **R. fm Pit.** Si vterq; vlt alter
animo dissentiat nō est matrimoniu.
Si tamē de verbo cōstituerit: ecclēha

cōpelle eos simul esse. cum de inten-
tione stare nō possit. vñ nec credere
eis si dicant se nō intendisse qz a qui-
libz sic posset dicere separen^r. Si tñ
signis euidētibz appareat de simula-
tione: ecclā nō iudicabit mūmomiū
esse. vñ alijs verbis stabit q̄si vere di-
cta sint. **Itē Tho. a De. in. iij. di. xxv.**
vij. A. Hec p̄si fuerūt dicta Ray. et
p̄tim p̄allegatorū doctorū a etiā Al.
ut in sum. con. h. iij. ti. ij. q. xiiij. **B.**
Quid si ille q̄ cōtrahit sponsalia:
vñ etiā cōtrahit verbo de p̄nti: a non
habz intentōez cōtrahēdi sed extorq̄n-
di carnalē copulā: deinde cōgnoscit eā
nūq̄d est mūmomiū. **R.** Presumit p̄
mūmomiō debz. ut notat̄ ex de spon-
tua. a ita iudicare^r in foro iudiciali-
sed in foro p̄nti: si ille nō p̄posuit eaz
ducere nec vnq̄ cōsensit in eā nō debz
ex illo facto mūmomiū iudicari. qm̄
ex altera pte dol^r affuit a defuit oīno
cōsensit. sine q̄ neq̄unt cōtrā sed^r effi-
cere diugale. ut in dicto. c. tua. **Idem**
Tho. De. a Al. Et addūt q̄ illa ex p-
te au^r n̄ ē dol^r exausat a p̄tō. sed dece-
ptoz si verā vult facere p̄miam necesse
habz illā sine fictione ducere q̄ntū in
eo est. **A.** n̄ interim cōtraxerit cū alia
qz tenet mūmomiū auz sedā hoc casu
fm̄ doc. cōiter. hic: qdā cōtraxerint
ut in sū. cō. eo. ti. q. xv. **B.** vñ dare a
vix sibi duementē aut alt̄ sibi satis-
facere. **A**ddit tñ **Tho. q̄ ad h̄ tenet**
si vir sit eq̄lis cōditōis cū illa. **A.** Et
multo pl^r si inferioris fm̄ eūdē. ut in
sum. con. eo. ti. q. xiiij. **B.** Nā si sit m̄-
to melioris cōditōis vñ aliud signū
eūdēs fraudis apparuerit p̄t p̄babi-
liter presumi q̄ spōsa non fuit decep-
ta sed de decipi sinxerit. a tūc nō tenet^r
ad p̄dicta ut quidā dicūt. **A.** Hoc te-
net **Al.** a addit. **Itē** si vn^r sit melior
fortuna nō obstat q̄n tenet̄ eā ducere
a in eā cōsentire. ut in dicta. q. xiiij.
B. Sītem casū h̄s ē. **Luxuria. f. ij.**
Quid si talis p̄testet̄ corā pluribz
qz q̄cqd̄ facit nō facit aīo cōtrahēdi: a
postea verbo cōtraxit a cognouit car-

naliter nūq̄d iudicabit mūmomiū.
R. fm̄ **Boil.** Sic. qz recurrēdū est ad
cōez intelligentiā verborū a qz interp̄-
tatio faciēda est cōtra eū q̄ doli adhi-
bit. a qz q̄uis p̄testatō em p̄bet: po-
tuit tñ postea voluntatē mutare. **A.**
Con. Hostien. in sū. cō. eo. ti. q. xvij.
Et hoc intelligendū est qm̄ q̄s dolo-
se fecit p̄testatōem. qz tūc fiet ut in p̄-
cedenti. **f. dictū est.** **Sec^r** si fecit ob in-
stā eām forte ad evitandū scandalū
n̄ fuit secuta carnalis copula. qz tūc
nō est mūmomiū p̄ deficiētē cōsensū
nec iste ad aliqd̄ tenet̄ cū nō fuerit i-
dolo. ut p̄t; in dicta. q. xvij. **Vl.** dicit̄
qz qm̄ q̄s cōtrahēdo mūmomiū vñ spō-
salia aīo decipiendi tñ vñ verbis cō-
suetis dicēdo. acapio vñ acapīa te in
vxoze a seq̄tur postea carnalis copu-
la aīo fornicandū: cōtra hm̄ōi p̄sump-
tum matrimonium nō admittit̄ p̄ba^o
in cōtrahēdo. **ex de spon. is. cui. f. n̄ at.**
taliter cōtrahens nō vñ forma cō-
suetū verborū: sed dicit̄ mutato suo no-
mine **Johānes vñ Pet^r** de spōsat te
sicut cōgit in casu. c. tua nos. ex. de
spō. tūc cōtra hm̄ōi p̄sumptū mūmos-
miū p̄pter carnalē copulā cōsecutam
admitti p̄t p̄batō in cōtrahēdo ad p̄bā
dū fraudē. hic: difficile sit eā p̄baē. q̄
p̄bata p̄nunciabit nullū fuisse mū-
momiū. a poterit ad sedā vota trāfire
Nec negat̄ i illo c. tua nos. qz de frau-
de hm̄ōi cōstare nō possit. sed d̄r tñ.
Qualiter tibi cōstitit nō videm^r. a
nō: q̄lt̄ cōstare potuerit. **hec** ille. **Itē**
tñ fraudulēt^r tenet̄ sicut p̄ime di-
ctū est in **f. p̄cedētī. B.**

Matrimonium . v . s. s. b. cōditōne.
Queri^r ergo. **Vt** mūmomiū
factū sub cōditōe teneat. **R.**
Distinguedū est de cōditōibz. **Nam**
quedā sunt cōditōes generales que
semp̄ dnt̄ intelligi. ut q̄s ponit bt̄is
Jaco. A. c. iij. B. ut si de^r voluerit. a
si vixerim^r. a hec nullū cōtractū suspē-
dūt. **Quedā** vō sūt cōditōes de hijs q̄
mūmomiō sūt oīmo necessarīe a alā
impediret̄ mūmomiū. ut si es xp̄iana.

aut nō es affinis ofanguinea a hmōi
 Et iste etiā dditōes intelligi dñt ap-
 pofite nec vidēt cōtractū. Tercia est
 aliq̄ dditio de futuro necēaria. ficut so-
 lem oriri cras. **Vñ** si dicat. **Cōtraho**
 teū si sol oriet cras. cōtractū est mō-
 niū. ut pofuit **Tho. in. iij. di. xxxix.** qz
 talia futura iaz sunt pñtia in caufis
 fuus. **Qñta** est dditio cōtingēs et ho-
 nefta. q̄ p̄t apponi a nō apponi. ut fi
 p̄z me voluerit. ā fi dederit m̄ cōtuz flo-
 renos h̄ fi appōf̄ fufp̄dit mō. **vñ** i
 euentū dditōis. **A.** Et nāfi fuerit cōtra-
 ctū p̄ verba de pñtia cū additōe alic̄
 dictaz dditionū. ut in c. fup̄ eo. c. **ex**
 de ddi. appo. **B.** n̄ interū cōfensus de pñtia
 vñ carnalis copula fuerit f̄f̄cūta eo
 qz tales vident̄ necēfiffe a dditōne c̄
 de ddi. appo. de illis. a. c. fup̄ eo. a. c.
 p̄ tuas. **Qñta** est dditio inhōnefta.
 fed tñ nō est cōtra f̄f̄tantiā mōnij
 ut fi furtū feceris. vñ fi hōiem inf̄ce-
 ris. h̄c fi apponaf̄ debz hū p̄ nō adie-
 ctā. a tenēt f̄p̄ofalia. fiue etiā mō. **vñ**
 ex de ddi. appo. c. vlt. a f̄m qz notaf̄
 ibidē. **A.** f̄ in tex. vbi h̄ dare dicit. **B.**
Ite intelligi debz de cōditōe impof-
 fib. fi qz f̄ p̄ nō adiecta. ut fi digito
 celū tetigeris. **Sexta** est dditio inhō-
 nefta a cōtra f̄f̄tantiā a cōtra lō mō-
 niij. ut fi dicat. **Cōtraho** teū fi ge-
 neratōz plis cūtes. qz est cōtra bonū
 plis. vñ donec inueniā aliā digniorē
 qz hoc est cōtra f̄f̄tantiā inf̄pabili-
 tatis. vñ fi p̄ q̄ftu te aduiterādū tra-
 dis. a hoc est cōtra bonū fidei. a tales
 dditōes fi apponāf̄ nihil agi. **A.** f̄. qz
 annullant mōniū. ut in iuribz de q̄
 bz ftat. **B. xxij. q. iij. inf̄ cetera. xxxij.**
q. ij. aliq̄ndo. a. c. folet q̄ri. c̄ de ddi.
appo. c. vl. Si tñ p̄ftca talis cōditio
 remittat a f̄c̄q̄ carnalis copula. iu-
 dicabit̄ p̄ mōniū. Et fi tñ vnus
 cōiugū ponit talē dditōz. a alter cōtra
 dicit vñ tacet iudicabit̄ p̄ mōniū
 ut in dicto. c. aliq̄n. **Predicta** affum-
 pta funt de **Rap. Tho. Imo. Hofti.**
A. **Ite** in fū. con. ti. iij. ti. iij. q. xvij.
 a addi f̄m glo. **Rap. qz** fi mōniū

cōtrahit̄ fub dditōe q̄ de necēitate eue-
 niet ut fi dicatur. **Cōtraho** teū fi fol-
 erit in cancro in eitate. credo qz nō est
 mōniū in inflān aūq̄ extet cōdi-
 tio. Et fi in medio tpe cōtraheret auz
 alia teneret matrimoniu. ficut nota-
 uit **Johan. p. ca. f̄tatermitatis. extra**
 de fugi. et male **Con. Bern. De. etiā**
 dicit quicūqz cōfensus exprimat̄ per
 verba de pñtia fub cōditōe futura qz
 tūc idem iudiciū est qd̄ de cōfensu per
 verba de futuro **Con. Imo. a. hōfti.**
Quādo ergo cōditio futura est necē-
 ria ut cōtrahā teū fi fol oriet cras. cō-
 ditio p̄ impleta h̄zef a cōtrahūf̄ f̄p̄o-
 falia. a nō mōniū ut ibi. **B. De cōdi-**
tōibz f̄p̄ofaliū vide. f̄. f̄p̄ofalia. c. f̄. f̄.
Quid fi q̄s fignificauit p̄i abfen-
 ti qz cōtrahit̄ tale mōniū f̄b cōdi-
 one fi ipfi p̄i placuerit. a aūq̄ p̄i cō-
 fentiat p̄mitet. h̄ p̄at cōfentit. nūq̄d
 erit mōniū. **R. f̄m. Wil. Qz** nō. qz
 non videt̄ qz debeat dici cōfensus nifi
 duvet quouf̄qz pater cōfentiat. Tamē
 anteq̄ tranfeat ad fecunda vota. de-
 bet compelli fiue induci ut illam rec-
 piat ex quo femel in eam confenferit
 fub cōditione que extitit. ar. ext̄ de
 de fpon. impu. de illis. **Item Hofti.**
et Bern. A. Item in fū. con. co. tit.
q. xvij. B.
Quid fi q̄s cōtrahat f̄p̄ofalia f̄b
 hac dditōe. fi p̄miferit coitu. **R. f̄m.**
Wil. Si cōditio illa intelligit̄ de coitu
 fornicarioz p̄ non adiecta. d̄z haberi
 cū fit turpis. c̄ de ddi. app. c. fi. a. fic
 erit p̄ matrimonio iudicandū. **A.** f̄c̄z
 qz in primo coitu iudicat̄ matrimo-
 niū p̄fumptuz. **Potid̄** em̄ videt̄ h̄zeta-
 tio. qz permittat cum rem fecum ha-
 bere. aut modus aut caufa q̄ veri no-
 minis dditio f̄m cū. **Wil. ut in fū. cō-**
co. tit. q. ij. B. Et multo fortius fi in-
 telligat̄ de coitu legitimo a maritali
 a eodem mō fi dixerit. **Contrahaz** te
 cum fi vnq̄ cōtrahero fi p̄miferit. **c̄. f̄.**
A. f̄. teū coire. ut idem fit in hoc cafu
 quod in p̄cedenti. licet fit adiectum
 fi vnq̄ cōtrahero. **B.**

Quid si dicat. accipiam te vel accipio si inueniam te virginem. postea sequitur coitus nec inuenit virgo. **R.** **S.** **I**mo. **B.** **H**ostia. **J**udicandum est pro matrimonio sicut in precedenti. **E**t addit **H**ostia. quod licet sic opteat iudicari in foro iudicij propter hoc quod non potest haberi alicuius habitus: tamen in iudicio anime non est matrimonium. **E**t de adi. appo. de illis. a. c. super eo. a. c. p. tuas. **R.** **A.** **B.** **N**on est quod mutis et qui in fraudem mentis fuit decepta per maneat a viro sicut inquit quod forte intendit bigamiam vitalem. **A.** **E**t sic conditio fit ita honesta licet actus in honestis. **S.** **I**mo. **B.** **H**ostia. a. in su. con. eo. tit. q. xx. **E**t sic si probari possit per confessionem propriam vel aliam quod non fuerit virgo etiam in foro iudiciali non tenet matrimonium. **B.**

Que dicitur est intractare matrimonium sicut dicitur de tractare sicut modo. **R.** **S.** **B.** **H**ostia. **G**ratia scilicet quod tractatus non fit absolute a libere potest esse aliquis sicut dicitur de uno. ut dono vel vendendo tibi hoc si si fueris vel si si fuerit. **I**tem potest esse sicut modo ut si dicat. dono vel vendendo ut facias si vel illud. alioquin reuocetur quod donauit vel vendidit. **I**tem potest esse cum appositione cause: ut si dicat. quod hoc hoc est siue fit ita. **E**t conditio quidem fit per si: modus per ut ea per quod. versus. **S.** **A.** **S.** **I**tem quod ut modus est si conditio. quod causa. **E**t si quidem contra dicitur fiet sub conditio non tenet nisi existente conditio. sicut a de matrimonio dictum est s. in. j. q. s. iij. **S.** **I**tem non fiat sub modo statim tenet. sed si non seruatur modus: poterit reuocari. **C**redo ergo quod licet matrimonium siue sponsalia possint contrahi sicut dicitur: non tamen sicut modo. ita quod illo modo non seruato dissoluatur matrimonium sicut fit in alijs contractibus. quod matrimonium vite factum non dissoluitur. **A.** **nec etiam sponsalia. ut in su. co. e. ti. q. xxij. vbi hec notant. **E**t sic sicut in e. d. q. ex q. semel contracta sunt sponsalia vel sponsalia: ita quod teneant ipso iure: non possunt reuocari seu dissolui per modum non existentem siue patenti. **B.** **M**atrimonium vero factum ex causa tenet siue causa sit vera siue falsa. ut contractus tibi quod diues es vel quod fecisti sic**

nisi quando falsa causa continet in se aliquod impedimentum. ut contractus tibi quod libera es a non est. **A.** **S.** **I**mo. **B.** **H**ostia. **J**udicandum est per modum sicut in precedenti. **E**t addit **H**ostia. quod licet sic opteat iudicari in foro iudicij propter hoc quod non potest haberi alicuius habitus: tamen in iudicio anime non est matrimonium. **E**t de adi. appo. de illis. a. c. super eo. a. c. p. tuas. **R.** **A.** **B.** **N**on est quod mutis et qui in fraudem mentis fuit decepta per maneat a viro sicut inquit quod forte intendit bigamiam vitalem. **A.** **E**t sic conditio fit ita honesta licet actus in honestis. **S.** **I**mo. **B.** **H**ostia. a. in su. con. eo. tit. q. xx. **E**t sic si probari possit per confessionem propriam vel aliam quod non fuerit virgo etiam in foro iudiciali non tenet matrimonium. **B.**

Quid si dicat. Accipiam te in vxore vel dabo tibi centum. **A.** si promiseris vel ut permittas me coire tecum. ista enim sunt de casu isto. ut in su. co. ti. q. xxij. **B.** **E**t sequitur carnalis copula nunquam presumitur per matrimonium. **R.** **S.** **I**mo. **B.** **H**ostia. **N**on credo. **R.** **A.** **B.** **N**on autem ille qui sic dixit habeat optatum quod liberare se possit vtriuslibet faciendo: non credo presumptum; inducta est a iure quod intelligatur recedere: non optatum propter carnalem copulam. **A.** **I**tem in dicta. q. xxij. **B.**

Quid si dicat. promitto quod nunquam deficiam tibi in vita mea. a secuta est carnalis copula. **A.** **S.** **I**tem promissio non deficiat: ut in su. co. eo. ti. q. xxij. vbi hec notant. **B.** **R.** **S.** **I**mo. **B.** **H**ostia. **N**on debet presumi per matrimonium. cum sponsalia aut matrimonium non soleant contrahi per promissiones negatiuas. **A.** **S.** **I**tem huiusmodi vel filius. ut in dicta. q. xxij. **B.** **I**tem forte statet quod per hoc intendebat contrahere sponsalia.

Quid si dicat. ducam te per annum. **S.** **I**tem ut permittas. **A.** **V**el si permittas me tecum coire. ut in su. co. eo. ti. q. xxv. vbi hec ponuntur sicut in e. d. **B.** **A.** **S.** **I**tem secuta est carnalis copula. **R.** **S.** **I**mo. **B.** **H**ostia. **C**redo presumendum per matrimonium. quod propter carnalem copulam sicut secuta videtur renunciasse dilatori tempore. **A.** **C**erte hoc casu non videtur renunciasse cum expresserit dare matrimonium differendum: sed sibi consentiat per primum in copulam. vnde a ut per in dicta. q. xxv. dicitur idem **H**ostia. quod in huiusmodi casibus qui non sunt omnino expressi in iure non est precipitanda sententia. a si post huiusmodi contractus conditionales transeant ad alia vota solemniter. forte tutius est dissimulare aut papam consulere. quam matrimonium cum secunda solemniter contractum diuimere. **B.**

Quid si quis contrahat cum aliqua sicut conditio. deinde ante auentum contrahit cum alia pure. **R.** **S.** **I**mo. **B.** **H**ostia. **D**ebet remanere cum secunda etiam si sit consanguinea prime. ut s. **J**udicandum est. xij. q. v. **A.** **E**t etiam

licet conditio apposita cum prius postmo-
dum veniat secundum glo. ray. ut in su. co.
e. t. q. xxxv. a. Co. hof. a. ber. ut ibi. **D**

Matrimoniu. vij. q. ad debitum
iugale. Sciedu ergo q. extra
de mōnio mulier nō habet
ptatē sui corpis: s. vir. nec vir sui: s.
vror. ut dictū ē s. **Matrimoniu. j. q.**
fi. Sed an statim teneat debitū reddere
habet s. **Debitū iugale. f. j.**

Vtrū cōtractis spōsalibz aū secutas
solēnitates carnalis cōmixtio sit pccz
R. s. m. **Ch.** in. iij. di. xxxv. iij. si spōsa
credēs spōsū velle cōsumare mūmo
admittit eū excusat a pctō. n. aliqua
fraudis signa appareāt exp̄sse. sicut
multū distātis cōditōis v̄l q̄ntum ad
nobilitatem. v̄l q̄ntū ad fortunā. **A.**
Quo ad cōditōes fortune. **Al.** sentit
stē. ut s. **Matrimoniu. iij. q. j.** in ad
ditōe. **D.** v̄l aliis signū euidēs appeat
Et eodē mō intelligit q. excusat vir si
p hoc intēdebat mūmōiū cōsumare.
sed s. m. **Wil.** in. xl. locis vbi est cōsuetū
q. pu. adhibeat nuptialis bñdicio
si absq. dispensatōe ecclēa sine iusta
cā hoc faciat mōlit. peccat. **A.** **I**de eccl
est in omissione aliarū honestarū a cō
suetarū solēnitatū s. m. eū. ut sup. **De**
bitū iugale. arca p̄ncipiū in addi
tōe. **D.** tñ secūdo nuptie n. solēt bñdi
ci. ut s. **Ruptie. f. j.** **De** mā debiti cō
iugal multa hōnt s. **Debitū iugale**

Matrimoniu. vij. q. n. d. accusat
mūmōiū ppter aliq. impedimē
tū qd in eo est v̄l fuit. **Et**
p̄io qdē q̄rit. **Q**ui phibēt v̄l q. p̄nt
mūmōiū accusare. **R.** phibēt ḡnālē
oēs c̄r̄nei q̄d̄tū sūt aliq. cōsanguineī.
Et est illud spāle q. cōsanguineī ad
mittant ad accusatōes: sicut p̄. mat.
foror. frat. patru. auūcul. amita.
matertera. a tota p̄gemies. xxxv. q.
vj. c. j. et. ij. **A** ista spālitās nō videt̄
resp̄ctu accusatōis: sed testificatōis.
ut in. c. videt. de q̄. **D.** **C**ui ratio est
q. vnusquisq. suā genealogia: scire
laborat. e. qui ma. accusa. pos. videt
Consanguineis autē deficientibz ad

mittunt antiq̄ores a veradores vid
m̄ quibz ea p̄p̄nitas nota ē. ut in
dicto. c. j. xxxv. q. vj. **A.** **I**de in su. co.
li. iij. tit. xx. q. j. vbi etiā addit q. in
multis locis h. hodie nō seruaf q̄n e. ē
nei admittāt ad accusatōes: eīd existē
tibz cōsanguineis qui hoc possunt. **D.**
Ite tam maritus q. vror. potest mū
mōiū accusare. nec vlla defendunt
longinq̄tate annoz. e. de cōsang. a
affi. nō debz. **A.** **L**icet olim tā ipsi cō
iuges q. c̄r̄nei phiberēt ab accusa. de
tp̄is diuturnitate scz: si steterūt siml
sine questione p. xx. vel. xvij. ānos
ut notat in dicta. q. j. **D.**

Quoniam q. aliquis tpe cōtracti mū
monij tacuit a nūc vult accusare: nū
quid potest. **R.** si q̄n bannav̄l venū
ciationes facte fuerunt ipse erat extē
dyocesim. vel aliter denunciatio non
potuit ad eum peruenire. puta si mi
mia infirmitate laborās non erat sa
ne mentis. vel ita puer q. nō poterat
cōprehendere talia. vel alia causa les
gitima impedit. erat: eius accusatio
debet audiri. alioquin cū rationabili
ter presumat q. denunciatōem pub
lice factā ipse existens in dyocesi nō
ignora uerit: tanq̄ suspectus est repel
lendus: nisi iurauerit q. postea didi
cerit que obiat: a ad hoc ex malicia
nō p̄cedit. q. tunc etiā si didicisset ab
illis qui tpe denunciatōis tacuerūt
admitti debet. q. licet illi nō essēt ad
mittendi q. nō fuerūt in culpa. iste tñ
nō debet repelli: cum nō sit culpabilis
e. qui ma. ac. pos. cū in tua.

Qualiter fieri debet accusatio ma
trimonij. **R.** s. m. ray. **I**n p̄dicto casu
improprie dicitur accusatio. q. non fit in
scriptio in qua accusator obligat se
ad talionē. sed dicitur denunciatio que fit
ppter pctm̄ in quo iuncti male p̄ma
nent a potest fieri etiam sine scriptis
A. dū tñ redigat in scriptis in actis
iudicialibus. ut in de. se. pe. de ver.
fig. cōiuncta de. dispendiosam de iu
di. **D.** **S**ed melius est q. fiat in scrip
tis. ar. extra de resti. spo. lras extra
A. h.

qui ma. ac. pos. a nobis. **H**omōi denū
ciatōis forma talis est. **E**go talis de
nūcio vobis dñe ep̄ q̄ m̄imomū pe
tri a marie stare nō pōt q̄ sūt in tali
ḡfdu ofanguinij. designādo psonas
v̄l si est alia cā ut affinitas a hmōi
a da² libell⁹ eē p̄ti aduerse ut sciat q̄d
impetif. **A** Et q̄d actor pbare velit
in q̄ libello otinent grad⁹ ofanguinū
tall a p̄sone p̄rijs nomibz designate
fm cū. **Rap. ut in si. cō. li. iij. ti. xxj.
q. j. B.** q̄ facto. p̄cedif in lite more so
lito. **A.** scz q̄ sacramētū de veritate di
cēda a p̄tibz suscipiat. a examina
tio a pbatio p ordinē fiant. ut in dēā
q. j. **B.** Et nota q̄ in h̄ casu pōt oī cō
tumacōe lite nō otestata p̄cedi ad tes
tium receptōem a diffinitiuā f̄niam
eē vt lite nō cōces. qm̄ fr̄qnt. **A.** **H**oc
v̄x est oīra otumacōe absentē. **S**e
cus si nō sit otumax. ut p̄ in e. c. qm̄
B. Secus aut̄ esset si fieret accusatio
de adulterio ad thoi sepatōem. extē
ut li. nō cōces. c. j. et. c. qm̄ fr̄qnter **A.**
Ide q̄d in hoc. f. notat in sum. cō. lib.
iij. ti. xx. q. iij. a. ti. xxj. q. j. **B.**

Qui p̄nt eē testes in cā matrimo
niali. **R.** fm **Rap.** Om̄s q̄ admittū²
ad accusatōem: admittūf ad testifi
catōem. de q̄bus dictū est s. f. j. et. ij.
Et lic; pater a mater sint p̄dnei tes
tes in h̄ casu vbi agit de federe m̄io
nij scz vtz sit ibi affinitas l ofanguī
nitas v̄l simile impedimētū ut eē qui
ma. ac. pos. videt nobis. tamē si de ip
so otractu agat. vtz matrimoniu;
sit inf eos otractū tanq̄ suspecti sunt
repellēdi. nisi ille v̄l illa. v̄l filij v̄l fi
lia cui⁹ oīucta s̄: eēt supior i diuitijs
nobilitate potentia a honore. qz pen
tes vidē filioz a filiaz incremētū a ho
norē diligere. ex. de testi. sup. eo. **I**de
in hoc casu p̄dicto pōt esse idē accusa
tor a testis. ar. xxxv. q. vj. ep̄s in si
nodo. a. c. de penitela. ex. de testi. cogē
pterea. **I**de **Tho.** in. iij. di. xlj. **I**de in
sum. con. li. iij. t. xx. q. iij. a. addi² fm
glo. **Rap.** qz in allegatis iuribz nō p
bat qz etiā i cā matrimonij q̄s possit

eē accusator a testis. sed in illis s̄: de
forma iuramti quā dñt p̄stac ep̄ te
stes sino dales a assumpti de cōitate
ad denūciandū delicta. **P**ōt tñ dictū
Rap. et **Tho.** verificari in casu. c. sup
eo. ij. eē de testi. scz qm̄ m̄imomo nō
otracto mater alterutri⁹ videt eē ofan
guinitatē inf iungēdos. qz statur di
cto ei⁹ in dubioa impedif m̄imomiu;
otractandū. **B.** De impedimētis mul
ta habes s̄. **I**mpedimētū. j. cū se. c.

Matrimoniu. viij. qm̄ cōtracto
m̄imomo accusatur iunx de
adulterio a peti² diuortiu. **Q**ue
rif ergo primo. **Q**ui admittūf ad ta
lem accusatōz. **R.** fm **Rap.** Lic; tam
fm leges q̄ s̄: canones q̄libz bone fa
me admittat ad accusatōz adulterij
cū agit ad penā legalē v̄l canonicā
tñ cum agit ad thoi sepatōem null⁹
admittit nisi marit⁹ a vxor.

Qualē hmōi accusatio fieri debeat
R. **Marit⁹** volens vxorē accusac de
adulterio ad penā legalē v̄: se iscribē
a ad penā talionis se obligare. **N**ec
pōt agere p̄paratorē. sed p̄ seipm̄ p̄
sentē agere optet. **S**; si corā eccāstico
iudice vult agere ad thoi sepatōem
tenet scribēa dare libellū accusatōis
sed nō debz se ad penā talionis obli
gare. quomā siue p̄baēt q̄d obijerz
siue nō haberet q̄d vellet. qz separef
ab vxore **E**t pōt maritus agere a illa
rūdere p̄paratorem. **A.** si necessitas
id postulauerit. ut in e. tue. de quo. f.
B. qz et si de crimine fiat accusatō. nō
tamen est criminatis. sed quasi mix
ta. **P**robāt omnia p̄dicta expresse
extra de p̄cura. tue.

Vtrum maritus possit vxorem di
mittere p̄ter adulteriū. **R.** **A**ccusa
re potest a dimittere. **Mat⁹. xix.** **Q**ui
dimisit vxorem excepta causa forni
catōis. **Et** eodem mō vxor virū.
qz in tali casu nō ad imparia iudicā
tur. xxxij. q. vij. si quis vxorē. a. q. v.
p̄cepit. a. c. xp̄iana. **N**ō tñ intelligē
dū est qz possit nubere altē. xxxij. q.
vij. om̄es causatōes. **S**ed nec eam dā

Pono q̄ lata est f̄ma diuorciij p̄pter adulteriū v̄xoris postea vir aduſtea tur: nūq̄d mulier poterit eū repetere **R̄o fm rap.** Nō p̄t de rigore iuris **Ju** dex tñ ex officio suo p̄t illū cōpellere. ar. ex. de iureiurā. **T**ua nos. ex. de diuor. ex. lūs. **Vñ a. j. Corint. viij.** Si de hijs q̄ m̄tōm̄io iuncti sūt. **P**recipio n̄ ego. sed dñs v̄xorē a viro suo nō discedere. q̄ si discesserit: manē inuuptā: aut viro suo recōaliari et vir v̄xorem suā nō dimittat. **Vñ a fm xij. V̄xor** de canonica eq̄tate p̄t v̄x̄rē r̄petere qz ex receptōe rei iudicate elidit repliatio de adulterio. **I**dem **Th. Al. et Pe. A Con. etiā Hosti.** ut in sū. cō. li. iij. ti. xij. q. xij. **E**t q̄ hec repetitō possit fieri de eq̄tate canonica: factū videt p̄bau in. c. significasti et c. ex lit. teris. ex. de diuor. **B**

Utr̄ vir a v̄xor equale peccet p̄pter adulteriū. **R̄o fm Pe. Licet** in cā aduſteriij vir a v̄xor ad eq̄tia iudicentur ut sup̄dictū est. qz v̄tr̄q̄ licitū ē aliter dimittē. non tñ hoc est ex eq̄ti cā sine p̄ctō. nam vno mō mulier pl̄ peccat qz peccat 3 bonū phis. s̄ alio mō eq̄le peccant sc̄z extra bonū fidē. **E**t hec est sufficiēs cā dimissōis **J**do iuste lic̄ v̄tr̄q̄ dimittē aliū. **T**ercio mō eorū paribus pl̄ peccat vir p̄pter p̄do minātiā v̄ois **J**de **Th. i. iij. di. xxxv. A. J**de in sū. cō. co. ti. q. xj. **B**

Pono q̄ vir p̄pter fornicatōz v̄xorē separat̄ est p̄ f̄mā mō vult eā recōaliare sibi: a illa nō vult: nūq̄d est cogēda. **R̄o fm rap.** Vir q̄ nō peccauit p̄t petere opelli eā etiā inuitā nō obstante f̄ma. qz qd̄ fauore meo introductū est in dānū meū retor̄q̄ri nō d̄z. **C** de legi. qd̄ fauore. ar. xxxij. q. j. nō erit. **J**de **Th. Pe. Goff. A.** **H**ec itel ligēda sūt n̄ vir p̄ f̄mā suā fornicat̄. v̄t nisi mulier mutas̄ statū. sc̄z ingrediēdo religioz: fm pe. a. th. ut i sū. cō. co. ti. q. xij. **E**t facit qd̄ dictū ē s̄ in. q̄d si mulier. in additōe. **B**

Pono q̄ vir adulterat̄ est occulte sed v̄xor manifeste: nūq̄d p̄t vir illā

accusare a sine p̄ctō dimittē. **R̄o fm rap.** **C**redo q̄ nō. qz non desiat v̄xoris ius recipiē: sed p̄bādi. ar. xxxij. q. vj. p̄ totū. **J**de **Th. Al. Goff. a. Hosti.** Si tñ vir egisset p̄mā a v̄xor mō nita nollet agere s̄ in adulterio p̄seuerare: sine p̄ctō poss̄ eā p̄ f̄mā dimittē. xxxij. q. j. c. j. iij. et. iij. **J**dem **Goff. a. Host. A. J**de in sū. cō. co. t. q. xv. **B**

Sed utr̄ v̄xor adultera: p̄ p̄mā possit repellē v̄x̄rē ab accusatōne. **R̄o fm rap.** **C**redo q̄ nō p̄t. qz p̄mā nō tollit ius accusādi in foro iudiciali. xxxij. v. primū. xxxij. q. ij. admonē. vj. q. j. q̄ crimē. v. vidēdū. **A** in principio **J**de **Th. Al. Goff. a. Host. A. J**de in sū. cō. co. ti. q. xvj. **B**

Quid si alt̄ coniūgū fornicet carnaliter a alt̄ spūale: nūq̄d fiet op̄satio. **R̄o fm Hosti.** **D**icas q̄ si accusat̄ qd̄ de spūali fornicatōe ut de heresi a ex̄cipiat de carnali. s̄ adulterio nihilominus p̄cedet̄ n̄ cūti voluerit. qz si cūti velit op̄satio h̄z locū. **S**i v̄o fiet accusatio de carnali a exceptio de spūali ex̄cep̄o admitte: a sup̄ ipsā exceptōez p̄mpti⁹ p̄cedet̄. **H**ec dixi p̄t̄ p̄ctū heres̄is siue infidelitat̄. **A. J**de in sū. cō. co. ti. q. xvij. **B**

Utr̄ p̄t̄ aliis crimē poss̄ v̄xor dimittē. **R̄o fm Th. in. iij. di. xxxij.** p̄t̄ alia p̄ctā dimitti n̄ p̄t. nec q̄ ad vincū n̄ q̄ ad actū. n̄ forte ad t̄ps̄ velit se s̄btrahē a consortio v̄xorē castigatōz: e9 s̄btrahēdo ei solaciū p̄ntie sue. **R**āa qñ v̄xor p̄stat m̄gnā occasiōz: ruine viro suo: tūc vir se s̄btrahē p̄t ab e9 cōsatiōne. **J**de **Al. addēs** q̄ n̄ o3 cohabitāt̄ fūri a v̄surario. si n̄ vult resipiscē s̄ cessate scābalo recōaliari d̄z. xxxij. q. j. v̄xor. **A** Et ad dictā s̄btractōz: facit illd̄. **Mat. xvij.** si d̄x̄ tua scādalisauit te abscede eā. **V**bi s̄t glo. q̄ in manu a i octo p̄nt̄ fr̄es v̄xorēs a p̄mā a filij itelligi fm eū. **Th.** **P**redictis eē cōcor dat pe. q̄ s̄t q̄ qñ cūx̄ p̄ p̄ct̄: sūū fac̄ scandalū. p̄t̄ dimitti q̄ ad cohabitātōez: t̄palē q̄usq̄ corrigat̄. a cessante **A. iij.**

gressa est mōsteriū als nō ingressuā
misi qz credebatur diuortiu iuste celebē
tū. nūq̄ optavitare p̄t viū suū repe
tere. **R^o fm Bil.** **R^o qz** falsa cā n̄ im
pedit vōtū mōchat. sicut etiā de viro
dictū est s̄ in p̄dicto. **q. xiiij. A** **Jdē in**
sū. con. eo. ti. q. vi. B

Quid si religiosus l̄ religiosa peti
tāq̄ dūra cōstitū mō a copulā car
nalem. **R^o fm Bil.** In h̄ casu stādū
erit cōfessionis utputa mulier a vesti
tuēda erit viro petēti. **Nulli** enī ex h̄
sit p̄iudiciū n̄ ip̄s. nec est credēdū eol
imemores salutē sue. **j. q. vij. Sanyz**
m^o Ali^o tū cōt̄ dicēdū in rebz q̄s debil
set mōsterio. **Item Bern. a Jmo. in**
glo. c. de rap. cū cām. A **Hosti. tū di**
at qz si cōstat p̄sonā om̄ino tēdere ad
sepātō; mōionij spūalis s̄; religiois
v̄ carnalis. **tra q̄s cōstitū nō stabif**
cōfessionis sue. ut c. de eo. q. cog. c. s̄ ag.
v̄ro. sue sup eo. **Sed** si cōstat qz nullo
mō velle mōionij sepāri tūc stabif
cōfessionis aq̄ ut in dicto. **c. cū cām. qz**
autibz credif cōtra seā nō p̄ se. a qz in
dubio tenendū est. id q̄s in p̄io loco
dictū est. s̄ qz stes ei^o cōfessionis. ut i sū.
cō. eo. t. q. ix. S; certe nō videt qz dēat
stati cōfessionis mō carnale. ut i
dicto. **c. sup eo. a multomin^o spūa**
le cū sit fauorabili^o ut in c. ex p̄bho
c. de uer. iur. n̄ cōstaret p̄sonā aū in
gressū religionis fuisse traductā a tē
credēf sibi cōstitū copulā intuenisse a
iste ē casus dicti. c. cū cām; fm glo. ibi
Rec mix qz h̄ casu cōt̄ si mulier nega
ret credēf viro asserētū copulā intue
nisse. c. de despo. ipu. cōtinebat. B

Quāto seu ad qd dūy spoliat^o e re
stituēd^o. **R^o fm rap.** Restitui d; ad
oia illa s̄ q̄bz pbauerit se spoliatū ut
gaudeat pacifica possessione plena
securitate. **iiij. q. j. reintegrādo.** **Sed** si
mulier dicat se h̄e suspectum viū ne
forte eā ledata cā; v̄rih̄lem ondatz
ad iudicē spectat facē sibi cauēri suffi
ciētū cautōe qz tractabit eā b̄n̄ sic vir
d; v̄xorē a qz n̄ ledat eā in p̄sona l̄ re
b; a h̄mōi. a h̄ac cautō; p̄stab^o p̄ iu

ramtū. **xxxij. q. j. de b̄ndcō. A** **Jbi ml**
h̄et s̄ iuamto. S; glo. ibi dicit qz si ml
nihil allegat de suspitōe viri sufficit
nuda p̄missio. **Si** at dicat eū suspcū;
o; qz p̄donea cautō ei p̄stet. a fideiussor
res. v̄l pignoā v̄l cō iuram^o si forte
i^o magl̄ timeat vir. **Si** dō tāta sit seu
tia viri ut nulla cautio videat sufficō
tūc nō est ei reddēda. s̄ alicui honeste
matrone cōmittēda. **c. de resti. spo. a**
trāmissa. c. l̄ras. in sū. B **S;** si ml̄ n̄
cōfidit de iuramto. d; p̄stare cautōez
pignozatiā v̄l fideiussorā s̄ certa
pena. **ar. ex. ut lite n̄ cōc. qm̄ f̄cōntē**
et. xxxij. q. v. p̄dest. a. q. iij. si v̄ndeā
De h̄ cō. h̄et s̄. hic. q. ij. arca finem.

Medic^o v̄l arurgic^o **Precep^o mē**
medic^o ut aq̄ eos ad infirmos
v̄ri cōtigit ip̄s aū oia mō
neāt a iudicat qz v̄cēt medicos aiaq̄
ut postq̄ fuerit infirmo de spūali sa
lute p̄uisū; ad corpāl̄ medicāne reme
diū salubri^o p̄cedat. **Si** q̄s at medicop
h̄mōi cōstitutōis trāsgressor extiterit
tādū ab i^ossu ecclē arceat. **s̄. p̄ smā;**
fm glo. don^o de trāsgressōe h̄mōi sa
tiffecit cōpetēt. **Et** fm **hos. exq̄ dicit p̄**
cipim^o trāsgressor mōit̄ peccat. c. de
pe. a. re. cū infirmitas. Jtō i. eo. c. s̄. pe
na excoicatis phibe^o medic^o ne p̄ cor
pāl̄ salute aliq̄d suadeāt q̄s i picl̄n
aie cūtat. Jtō i sū. li. iij. ti. xxxij. q.
lxx. ad fi. Vbi cōt̄ addi^o h̄; **ho. qz** s̄ sta
tutū dā **c. cū infirmitas p̄sēbi n̄ p̄t nec**
aliq̄ cōsuetudine tolli cū p̄ salute aia
nū introductū sit. B

Quō se d; h̄e medic^o i medicānis
cōfessionis. **R^o fm Jmo.** **Diligēt** attēdē
d; ne illas medicānas cōfāt de q̄bz s̄;
artō ei n̄ cōstat. **Rā** si dubitatō; h̄; qz
noceat l̄ si h̄e d; cōfessō peccat. **A** **cō**
si v̄tēnt̄ credat medicānā p̄ futurā; si
tū cū h̄ aliq̄d dubitatōis h̄; v̄l h̄e dē
at ne noceat s̄; cū. Jmo. a i sū. li. ij.
t. j. q. xxx. Q̄ia i tutiorē p̄tē tenēdū
est cōt̄ de homi. petiāo. **Securi^o cū res**
linq̄re h̄oic; in manu creatoris sui. q̄
medicāne de q̄ dubitat. Jtō cōt̄ peccat
si debitas medicānas omittat. **Jtō** **hos.**

Quid si ppter defectū v̄l corruptōz aut sophisticatōz verū i medicina pfitay infirm⁹ incurrit p̄iū. **R**⁹ fm **I**mo. Si medic⁹ diligētā quā debuit adhibuit in rebz eligēdis: in culpa bilis erit. **I**de **H**ost. **A**. **I**de in sum. con. eo. ti. q. xxxvi. **B**

Utz medic⁹ teneat pot⁹ gratis curare q̄ p̄mittē mori. **R**⁹ fm **r**ap. **M**edic⁹ teneat curā cōsiliū impēdere paup̄i languido **M**ortē ei lāguētibz p̄batur infligē q̄ hāc cū possit excludere n̄ excludit. lxxxiii. di. in p̄n. **V**bi dicit glo. q̄ medic⁹ pot⁹ gratis curare q̄ p̄mittē mori. nō solū paup̄em sed etiā diuitē. **A**. **I**de in sū. cō. eo. ti. q. xxxiii. ad si. fm glo. lxxxiii. dist. in p̄n. **V**bi etiā dicit q̄ v̄z medic⁹ curare nō solū gratis sed eē suis impēsis eē diuitē q̄ nollet aliqd dare priusq̄ p̄mittēt cū mori si dualucit repetz expensas. qz vtilē gessit negociū ei⁹. **E**t si eē moriā eger: p̄t repetere. qz sufficit si vtilē cepit gerere. licz euet⁹ non sit secut⁹. ff. de nego. gest. h̄ an vltro. **N**ec p̄t ei obia qz eā pietatis fecerit sūpt⁹ n̄ p̄inqu⁹ eēt infirmo. ut. l. eo. alimēta. **E**t q̄ medic⁹ p̄ta debz p̄dca facere a t̄petere etiā si infirm⁹ p̄hibu erit. sicut inuitū possūm⁹ eē h̄ere de do mo ruitura a bñficiū offerre inuito. xxxiii. q. iij. ipsa pietas. **I**mo p̄sumit q̄ infirm⁹ talia dicēdo fuerit furiosus. ff. de cō. insti. quidā. **B**

Utz peccat infirm⁹ nō obediēs medico. **R**⁹ fm **I**mo. **V**ide q̄ nō. qz medic⁹ nec p̄latus est: nec tō cui⁹ mādati obedire teneat. tñ bonuz est qz ei credat tanq̄ p̄rito in arte. **A**. **I**de in sū. cō. eo. ti. q. xxxviii. **B**. **N**ā si infirm⁹ sciēt sumat abū v̄l potū noūū peccat. **A**. **I**de si h̄ faciat ex affectata seu improbili ignorātia fm eundem **I**mo. ut in sū. con. eo. ti. q. xxxix. **B** qz teneat corp⁹ suū fm deū diligē. **P**ōt tñ dici qz si n̄ crederet mortifex: quis crederet inde infirmitatē augeri: non peccat mōrē v̄l saltē nō ita grauiter. **A**. mōrē v̄l veniale a pl⁹ ul minus

fm q̄ntitatē noūū in q̄ oñdie mo d⁹ offēsiōis caritatē cōtra quā id q̄ agit est p̄t̄m mōrē fm om̄s theologos ut nōt **T**ho. ij. ij. q. lix. ar. iij. **B** **P**eccat eē seruito es sciēt talia ministrātes. **A**. v̄l eē improbabilē i grātia ut i dicta. q. xxxix. **B** **I**n sanitate tñ qñ q̄s nō teneat viuē medicinale si sciēt accipet aliqd noūū v̄n mozs v̄l infirmitas veniret peccaret fuit. **A**. **E**t fm q̄ntitatē noūū ut dictū est. **B**. **C**on. **H**ost.

Quid de illo q̄ fecit vel flaubotho mat aliquid q̄ inde morit. **R**⁹ fm **W**il. **S**i pit⁹ eāt a adhibuit debita diligētā nō teneat in aliq̄ qz pot⁹ casu q̄ culpa mozs auemisse p̄sumit ar. xxxij. q. v. de occidēdis. **A**. **I**de in sū. cō. eo. ti. q. xl. **B**

Quid si in adēd⁹ nō h̄z cōsuetam di spōem neruoy v̄l venay. **A**. vel si sibi tus a insolit⁹ amor v̄l tremor irruit sup̄ eū. ut in sū. cō. e. ti. q. xxxvii. vbi hec notā: **B**. a ināsus a medico moritur. **R**⁹ fm **I**mo. **S**i ināsor in h̄ nō errauit p̄t̄ suā inēp̄iētā n̄ peccat n̄ sit irregular. **C**ñ qñ in aliq̄ dubitat pot⁹ v̄z dimittē q̄ in adēd⁹. **I**de **H**ost.

Utz phisic⁹ v̄l aurgia possint ad ordines pmoueri. **R**⁹ fm **r**ap. **S**i p̄t̄ erāt in arte: a nihil de cōgētibz om̄i seēt a h̄nt de h̄ pbabile sciam: pot̄ rūt pmoueri alē n̄ eē de eta. a q̄li. ad aures. ff. de va. a eoz. q. g. a si medic⁹. **A**. als ināpit medic⁹. **B**. **I**de **H**ost. **I**n no. a **G**off. **E**st tñ cōsuetū h̄. a **G**off. qz pmouēdi a p̄tica medicine abstineāta pot̄ scie aurgia q̄ adustio: v̄l ināsiōz v̄q̄rit cū in nullo vaallare debeat scia pmouēdi. xxxiii. d. laia. **A**. **I**dem in sū. cō. eo. ti. q. xxxv. **B**

Utz liceat deris⁹ opau i medicina. **A**. in phisica. ut i deā. q. xxxv. vbi hec nōn: **B**. **R**⁹ fm **r**ap. **S**i sē in sacell⁹ ordibz ul eē i minoribz dū tñ sint susfidēt bñficiati n̄ h̄. n̄ grat. p̄ misēabili libz p̄sois ul suis cōsanguineis. **N**ec tē vbi possit eē picl̄m. q̄s eē i claustrē libz distict⁹ eē obfuaō. eē ne de. l. mo. ml.

Vtz licet clerico pari in curia
 R^o fm ray. Officiū curie qd indu
 at aduersionē v^l macionē est clerici
 omibz interdicitū. e^z ne de. v^l mo. sē
 tētia. a de homi. tua nos. **A.** In hīs
 e. nō videt diā nō de exiitibz in sacris.
 Sed idē p^t intelligi e^z d exiitibz in mi
 noribz qn sūt sufficient bñficiati. ar.
 e. j. e^z d postu. ut etiā p^t colligi ex po
 sitis in dicta. q. xxxv. fm ray. **B.** De
 clerici a religiosis audietibz mediaz
 nā. hēs s. Excoicatio. j. f. ij. ver. vij.
 a ibitē. f. ij. v. xiiij. De fuitoibz qz
 infirmoz s. Homiadū. ij. f. ij.

Mendaciū est falsa significatō
 vobis cū intentōe fallēdi. xxij.
 q. ij. f. ille ergo. Et noie vobis
 tāq^z p^{ri}ncipali itelligi d; omē signū
 ut se^zpture sū e^z nut^z. ut hic. f. vj. f.
 In q^z differt mendaciū a falso. R^o.
 Falsū dicit q^z aliud q^z q^z v^z est
 loq^z. Et hoc p^t duplt cōgēre. Vno^o
 qn credit dicere v^z. a si habz de h^z p^z
 habilē eām nō peccat v^l saltē nō mōr
 liter. qz vā linguā nō facit nī vā mēs
 xxij. q. ij. hōies. Alio mō qn credit di
 cere falsū a o^ztra mētē loq^z. a hoc est
 mendaciū. ut in p^zcedēti. f. dicitū ē. Rā
 a mentiri d; q^z o^ztra mētē ire q^z nētā
 dicēdo v^zitatē sed d mētē suā e^z. qn
 credit dicere falsitate; a sic deape erit
 mendaciū qz q^z tū in eo est falsū signat
 Nec est s^znia ray. **A.** Hoc fact habe^z
 in dicto. e. homines. **B.**

Quot sunt genera mendacior. R^o
 Aug^o. pmit octo genēa. q^z plane ha
 bent. xxij. q. ij. Primū Breuior at et
 planior ut dicit ray. est distinctō. qz
 mendacior aliud est p^{ri}ncipali ali^z io
 cosū. a aliud officiosū. a hęc habent
 xxij. q. ij. ne quis.

Vtz mendaciū sit p^{ri}ncipali. R^o Omē q^z
 dem mendaciū p^{ri}ncipali ē. xxij. q. ij. mihi
 aut. a e. j. in fi. Sed v^ztruz sit mortale
 D^z m fm Tho. ij. q. c. Medacium
 p^t o^ztrariari caritati triplē. Primo^o
 fm se se; ex ipsa falsa significatōe. Vbi
 cōsiderandū est arca qd sit ipsa falsa
 significatio. Rā si sit arca res dmas

o^ztrariar caritati diuine cui^z v^zritatē
 aliq^z tali mēdacio occultat v^l corru
 pit a id est mōile a g^zuissimū. Silt si
 sit o^ztr aliq^z d cui^z cogitō p^zineat ad
 hominis bonū puta ad p^zfectō; scien
 tica informatō; mox o^ztrariar carita
 ti p^zrima est mōile. qz si sit arca ali
 qd de q^z nō refert v^ztr sic v^l sic cogno
 scat tunc ex tali mēdacio nō dā mēfica
 tur p^zrim^z. sicut si q^z fallat in aliq^z b^z
 p^ztiularibz ad se nō p^zinētibz a tūc nī
 est p^zctm mortale. Sed mō p^t o^ztra
 rari caritati vōe finis intenti. puta si
 dicitur in iniuriam de. qd semper est
 mortale peccatū aut in no cumentum
 p^zrimū quantū ad personā; diuitias
 v^l famam. a hoc itēz est mortale. qz
 si finis ipse nō esset cōtrari^z caritati
 non est p^zctm mortale sicut apparet
 in mendacio iocoso. a officioso. Ter
 cio modo mendaciū potest cōtrariari
 caritati p accidens vōe scandali. vel
 cuiuscūq^z dammi osequētis. a sic erit
 p^zctm mortale. Sed qd q^z d; dicit qz
 p^zfectis v^zitis omē mendaciū est p^zctz
 mortale irrōnabilit^z dicit. Nulla em
 circūstantia aggrauat in infinitū; nī
 que transtert in aliā sp^zem. non autē
 circūstantia p^zsonē.

Accusatus negans v^zritatem in iu
 didio qnq^z peccat mortalit^z. ut s. **A.** **C.**
 culat. f. ij. Silt a testis falsū dicens
 ut. f. Testis. ij. f. fina. **A.** Dic datus
 qz testificans falsum peccat mortali
 ter nisi debita deliberatōe a soliditudi
 ne adhibita putatē se certum esse de
 eo qd falsum est. fm Tho. ut in sum
 cō. li. j. t. x. q. iij. ad si. vbi etiā d; f; z
 v^l. qz omē mendaciū p^zter iocosu qd in
 iudicio dicit de hīs q^z ad iudiciū p^z
 nent est p^zncipiosum a mortale qz sub
 uertit v^zritatem iudicij qd credit in p^z
 mēgm vniuersitatis. **D.**

Vtz maius p^zctm sit mētiri verbo
 q^z facto. R^o fm Tho. in q^zlibet. Cum
 eadem intentō fallēdi sit in v^ztroq^z
 v^zterq^z equaliter peccat Verbum em
 a factum assumūf ut instrumētū fal
 len^z d; v^z nō refert q^z tū ad p^zctm v^ztr

meritorius et p pte vitiosus fm diu
fitate intentois. utz in su. con. co. la.
iiij. ti. xxxiiij. q. cxxvj. vbi hec notant
B. que est pncipiū moratiū actiū.
Ite p. De qbusdā opibz meritorijs
qd et quantū p ea fiat deo satisfactō
habes. Satisfactio.

Metus. qd fit met⁹. R. Met⁹
est instantis vl futuri periculi
cā iusta mētl trepida. ff. e. l. j

Sed nūqd est met⁹ q cadit in con
stantē vix. R. Quadruplex ē. Pmo
videlz met⁹ mortis. Scdō cū dat⁹ corz
pis. ex. eo. cū dilecti. Tercio met⁹ stu
piti. a qto seruitut. ff. eo. nec timorē

AEt ibi addit q idē est de metu vin
culoz sed sec⁹ de metu infamis seu vep
atōis q scz nō optendat sū aliq p di
ctoz. B. et l. isti qdē. ff. i. a. ij. A. Ibi

si q si dederit ne stupz patiat vir vl
mulier hoc edictū lo cū habz cū viris
bonis iste met⁹ magis q mortis esse
debeat. B. Con. T. v. a al. addēdo q

nō differt vtz p dicta qtuor fiāt siue
in psona nrā siue liberoz. A. Hoc hēz
in dicta. l. isti in fi. B. siue vxoris. De

p dictis qtuor sūt. v. Excusae metus
hos posse puta q nescis. Stupri siue
stat⁹ verberis atqz necis. A. Item in

sum. cō. li. iiij. ti. xi. q. ij. B. Quō vis
l met⁹ impediāt mōmū hēs s. Im
pedimentū. p. S. vtz met⁹ exauset a p
tiapatōe excoicati hēs s. Excoicatio

vj. ff. De mā etiā met⁹ hēs. ff. Vis.
v. ff. De mā etiā met⁹ hēs. ff. Vis.

Militia. Vtz fit pētī. R. fm
Al. fm se n est illiāta: s; abu
sus. Qui licz multiplē possit

fiēt: tū in tribz pāpue cōsistit. Pmo
videlz in cōuisione inno cētū. Scdō in
exactōe immoderati salarii Tercio in

exeratio immoderato vl indebito puta
si fiat ad oñtationē viriū cū no cūnto
aliqz. sicut sūt tomeanita: siue pug
singularis inf soctos hastaz lanceaz

a hmōi. Sūt tū qdā exeratia eis lic
ta ut q nulli sūt noaua. sic cursitatō
nes eqz a versatōes. ars p cūcūdia s

sentēdia pñiādi tela a hmōi. Vñ da
uid pcepit ut docerent filios israel

arcū. v. artē sagittandi. ij. R. j. A. Ibi
hoc nō videt hūi satis. Tū puto q exer
atiū q dicit ar. bellandi sit licitū se
cularibz dū tū fiat recta intēōne a si
pialo eē de toznc. e. j. a ad hic possit
ta fiat e. noti. a. c. qd culpa. a. c. mi
litare. xxxiiij. q. j. B.

Miserabilis psona. Miserales
pstone. fm Post. sunt cec⁹ pau
per. pupillus. vidua a hmōi.

Missa an qtidie debeat celebra
ri missa. R. fm Tho. i. iiij. di
xij. Dicēduz q fm inno. qnqz
de caus optet qtidie celebrari. Pūa

qz optet sp medicinā paratā eē con
tra quotidiana peccata. Secunda ut
lignum vite sit semp in medio padi
fi Tercia ut nobis sp xps vniat sacra

liter a nos ei spūalē. Qēta ut apud
nos sit iugis memoria passiōis. Qū
ta ut vxo agno loco tipia qtidie vta
mur. quē iudē ad vesperā cūctēdi esu
rient. fm idps. A. s. lvij. Conuerz

tenē ad vesperam et famē patient.
A. Item in sum. con. lib. ij. ti. xxxij
q. cxxvij. B.

Vtrum missa debeat solum die in
die. R. fm Tho. vbi s. Cōiter loqz
do de bz missa die in die a nō in nocte

qz hoc sacramentū ad tps gratie pti
net qd p diez significat fm illud apo
stoli Ro. xij. Nox pcessit: dies aut
appropinquit. Dies aut iudicat non

solum ab ortu solis: sed ex quo incipi
unt oriū solis signa manifesta p ali
quā aeris illustratōem In duabus

autē noctibus missa decantat ppter
pnuilegium illarū noctium scz in no
cte natiuitatis qn xps natus est. a i

nocte resurrectionis in primitiua ec
clesia ut patet ex oratione. deus qui
hanc sacratissimā noctem. Quis hoc

nō semp opteat obseruari. Et addit
hic Wil. Credo q q scienter celebrat
an diem cū sit cōtra cōsuetudinē gene
ralē ecclesie. mortaliter peccat nisi si

per hoc p epm dispensetur in casu si
aliqz infirmaret ad mortē a nō possit
aliter haberi eucaristia. A. Ite in su.

con. eo. t. q. cxxix. **G**lo. etiā in c. fi. c. p. de puile. li. vi. dicit q. epi itinerātes pnt celebrare an̄ osuetā horā diei. v. l. facere celebrari ex n̄citate itinet. **P**
¶ Qua hora debeat missa celebrari. **R.** h. **T**ho. vbi s. **S**olēnis missa celebratio tribz horz instituta est fieri scz in t̄cia diebz festiuis de ose. di. j. nocte **I**n sexta diebz p̄festis **I**n nona diebz ieiunioz de ose. di. j. solēt. **R**am in missa recolit mors xpi. q̄ q̄de hora t̄cia crucifixus est linguis iudicū. hora sexta maibz militū. hora nona expiā uit. **S**ed qn̄ sūt ordines p̄t missa cā tati fm̄ canones etiā p̄ nonā. **A** **F**acit de ose. di. j. q. in ieiunijs. **D.** **V**el cē dicendū q. ut diligētior fiat p̄paratō missa differē q̄ntū differri p̄t an̄ p̄ā diū. a iō qn̄ non est dies ieiunij celebrat int̄ t̄cia sextā. in q̄ hora cōiter comedib. sed in diebz ieiunij in nona. **P**riuate autē missa diei p̄nt a mane vsq. ad t̄ciā. v. l. etiā vsq. ad nonā in diebz ieiunioz de ose. di. j. n̄cē. **A**
Idē in sū. cō. dicta. q. cxxix. **E**t qd̄ hic dicit avertu. v. l. etiā videt meli9 cū in iuribz p̄allegatis nihil videat diei de hora sexta **P**uto etiā in talibz seruāz dā fore osuetudinē nō inhibita v. l. q̄ nō sit oīa honestatē seu sinā reuerētā. ar. di. iij. erit. a. di. xij. illa at. **D.**
¶ Quid de illis q̄ nō dū dicitis matutinis celebrat. **R.** fm̄ **W**il. mōit. peccat. cū hoc sit oīa grālem a approbatā osuetudinē. **I**dē hōsti. **Q**ui at celebrat anteq̄ dicat primā nō peccat mōit. nisi sit oīa p̄ceptū v. l. statutū **A**. siue osuetudinē loci fm̄ eūdē **W**il. ut in sū. cō. eo. ti. q. cxxx. vbi et addit **Q**ui at p̄ negligētā p̄termisā prima die t̄ciā credo q. sufficit q. caute suppleat qd̄ dimissū est a agat p̄niam de negligentia. **D.**
¶ Vbi debeat missa celebrari **R.** fm̄ **R**ay. **I**n ecclesia osacrata si fieri p̄t. v. l. saltē in altari osacrato. v. l. si nō sit altare osacrātū: h̄a saltē altare paruu. de quo dictū est s. **A**ltare. q. j. **E**t p̄t etiā celebrari s̄ diuo. **A. r. s̄**

aere fm̄ glo. in c. cōdim9. de ose. di. j. **D.** v. l. in t̄torijs. v. l. etiā in loco exeret honesti dum tñ habeat altare ut dictū est a cetera n̄cariā. de ose. di. j. c. j. arca fi. a. c. cōdim9 a c. missarū **N**ō tñ itelligendū ē q. liceat celebrari in mari v. l. flumibz. nē nutante nauis fiat sanguinis effusio v. l. faciō oīo. **I**ntroitu tñ missa p̄t ibi dici. h̄c fm̄ **W**il. **E**t etiā attendendū est q. p̄ dicta fiant de p̄missione epi. ut in c. missarū. a sine p̄iudicio prochiebis sacerdotis ut notatū est s. **A**ltare. q. j. **A.** **I**dē in sū. cō. eo. ti. q. cxxix. **D.**
¶ Vt vno solo p̄nte v. l. sine lumie possit missa celebrari. **R.** fm̄ **W**il. q. uis fm̄ id qd̄ h̄c de ose. dist. j. hic q. duo debeat cē p̄ntes q̄ sacerdoti r̄ndāt: tñ vni sufficit. ar. ex. d̄ver. sig. **Q**ue fuit. j. r̄nso **M**ulier autē p̄bitero in missa m̄strae n̄ p̄t. p̄mo nec pallas nec vestes otingere. ut s. **S**cia. q. ij. **S**i ne lumie vō non licet celebrare eē de cele. n̄s. c. vl. **A.** **I**dē in sū. cō. eo. ti. q. cxxix. et se. **D.**
¶ Vt sit melior missa boni sacerdotis q̄ mali. **R.** fm̄ **T**ho. i. iij. di. xij. **D**e missa possum9 loq. duplt. **A**ut q̄mad id qd̄ est essētiāle in ea. s. corp9 xpi a sic a q̄ūq. dicit eq̄līter bona est. v. l. q̄ntū ad id qd̄ est amexū sacro a q̄si scūdariū. a sic missa boni sacerdotis melior est. qz nō solū habz efficacā ex opato sed etiā ex deuotōe celebrātis. a iteo ceteris paribz meli9 est a dire missa boni sacerdotis. **I**dē pe. a etiā al. addēs q. iteo s̄ ceteris paribz qz obediētia possz cogere audire misam mali. a sic esset meli9. qz obediētia melior est q̄ victima. **A.** **I**dē i sū. cō. eo. ti. q. cxxix. **D.** q. si malus sit p̄p̄t9 sacerdos an debeat e9 missa audiri. h̄s supra. **C**lericus. iij. q. ij. **A.** **E**t ibi lat9 in additōe. **D.** **E**t an ab eo sacramēta recipienda sint habes. **D.** **O**rdinatus. i. q. ij.
¶ Quid si sacerdos celebrās ista cano nē recolit se cōmississe aliq̄ mortale **R.** fm̄ **R**ay. **C**redo tutorē esse vjā ut

penitentiā doceat q̄ ita tarte penitē et
 pponat cōfiteri q̄ cito habuerit opor-
 tumitate. a sic cōficiat a cōsumat **I**de
Th. De a Al. A. Ide in sū. cō. ti. in-
 ti. xxx. q. r. **I**de putare etiā si an cano-
 nē qm̄ nō pōt h̄ sacerdos cōfiteri absq̄
 materia scādali seu suspitōnis ppter
 eandē rōem videlz qz in p̄ia debz ca-
 ueri scandalosa p̄ci reuelatio. ext. de
 pe. a re. c. officij. **D**

Utrū liceat om̄ino sacerdoti a celeb-
 tate abstinere. **R**o. fm̄ **Th. in. in. di. di-**
 xij. Licet quidā dixerint q̄ q̄ dimitt-
 unt celebratōz nō peccāt nisi p̄lin ha-
 beant. v̄l ex obediētia teneant. tū qz
 ut **Greg.** diat cū crescut dona eē rōes
 crescut donoz iō cū sacerdoti fit data po-
 testas nobilitatā: re? negligētie erit.
 nisi illavtaf ad honore dei: a ad salu-
 tē suā a alioy viuoy a mortuoy fm̄
 illud. j. pe. in. vnusq̄sq̄ sicut accepit
 grām in alterutrū illā administran-
 tes eēt. Nisi forte ex familiar instin-
 ctu spūsā dimittēt. Vnā sacerdotibz p̄-
 ceptū est. **H**oc facite in meā memo-
 ratōz. **I**de **Th. in. in. pte. q. lxxij. a**
 addit qz celebrare tenet saltē in p̄ci-
 puis festiuitatibz. a maxie eē in illis
 diebz in qbz fideles cōicare cōsueuēt.
A **I**de in sū. li. in. t. xxxij. q. cxxv. **D**

Utrū liceat vni plures missas cele-
 brare i die. **R**o. fm̄ **Rap. Rō licz. Rā**
 a valde felix est q̄ vnā digne celebrēt
 ex. de cele. mis. te. referente a c. cōsulu-
 isti. a de cōse. d. j. suffiat. **E**x p̄iūf isti
 casus Vnus in die nātatis dm̄ in q̄
 p̄t cātare tres Alius si necesse fuerit
 vnā missā dicere de diea aliaz p̄ defū-
 ctis. nec distingo siue defunct? sit p̄-
 sens siue nō. **A**. Quia in dicto c. suffi-
 at. vbi hoc dicitur distinguē. **D**. nisi
 sit cōtra cōsuetudinē loci approbatā
 v̄l cōstitutōz. **T**erā? e ppter nātatem
 pegrinoy cōmeatiū a infirmoy a for-
 te p̄t nātate nuptiaz. **A** Vbi tps la-
 boref. ut in sū. cō. eo. ti. q. cxxvj. vbi
 hoc notāf. **E**t p̄t aliq̄d p̄dictoy n̄
 celebrat vltra duas. nec i p̄ia sumat
 p̄fusione. ut ē. **E**ucaristia. in. q. j. **Cō.**

Hostia addit casū scz qm̄ p̄t rarita-
 tē clericoy v̄l paupertatē ecclāz due ec-
 clefie cōmendat vni. **A** **I**de in dicta. q.
 cxxvj. et in dicto c. suffiat s̄ dicit Qui
 vero p̄ pecunijs aut adulatōibz selas
 riu vna die p̄sumūt plures facē mis-
 sas: nō estimo eia vere dānatōez. **D**

Utrū debeat celebrari p̄ puul defū-
 ctis. **R**o. fm̄ **Th. in. in. di. xij. pzo** p̄
 uulis baptisatis missay solēnia cele-
 brant nō qz eis p̄sunt ad remissionē
 alicui? culpe v̄l ad augmētū glorie. h̄
 ppter alias rōes. tū p̄t solaciū viu-
 riu. tū ad ostendū puulos ad v̄nita-
 tē corpis mistia p̄tinē dū idē mod?
 exeq̄az seruaf in ipsis a i alijs. tū ad
 cōmendādū redēptōis misteriu: qd i h̄
 factio cōmemora? p̄ qd puuli sine p̄o
 merito salutē etnā cōsequūt. **A**. **I**de
 in sū. cō. eo. ti. q. cxxvij. **D**

Quid si omittat aliq̄d d̄ h̄ijs q̄ ad
 ritū celebratōis p̄tinēt. **R**o. fm̄ **Th.**
 et **Al.** a oēs theologos Quilibz omit-
 tens aliq̄d tale. puta tps s̄bitū. alta-
 re. vestes a hm̄oi. nihilomin? cōfēt
 si ē ordinat? a assit intentio a s̄bita
 mā a forma h̄ grauis h̄ peccat si scēt
 hoc faciat. **A** **I**de i sū. e. t. q. cxxxv. **D**

Utrū h̄pn? angelic? scz glia i excel-
 sis deo v̄l credo deat decātarī qm̄ missa
 de btā virgine a de spūsācto v̄l de cru-
 ce celebrat in p̄festis diebus. **R**o. fm̄
Rap. Rō debz licet p̄pria p̄fatio decā-
 tet. ex. de cele. mis. datū. **S**ed huic iu-
 ri in multis locis ppter cōtrariā cōsue-
 tudinē derogatū est. maxime in sab-
 bato. qz qdāmō dies solemnis est s̄
 putat? btē virgini. **A** **H**oc vltimū di-
 ctū fuit glo. rap. **H**ost. qz diat In ta-
 libz deuotā cōsuetudinē non reproba-
 m? ut in sū. cō. eo. ti. q. cxxvj. ad fi. **D**

Utrum quilibet teneatur audire
 missam. **R**o. fm̄ **H**ost. Die d̄nico qui-
 libet teneatur ex p̄cepto audire mis-
 sam a totam ita qz acāpiat benedicti-
 onem sacerdotis. ut de conse. dist. j.
 missas. a c. se. a c. omnes fideles nisi
 excusent magna necessitate. ut nota-
 tur in dicto c. missas. **A** In glo. que

ibi loquitur tam de precepto q̄ de consue-
tudine. **B.** Qui aut die solenni p̄ter
missa ecclesie cōuentu ad spectacula
vadit: debz excoicari. **de cōse. dis. j. q̄.**
die. Et nota q̄ diebz dñicis a festiuis
interrogandū est. si prophanus alio-
rius ibi sit qui cōtempto p̄po sac̄do te
audire ibi vult. a si inuentus fuerit
statim ab ecclesia eijciat. **et de proch-**
e. ij. A. Et ibi notat glo. q̄ hoc nō ob-
tinet quando nō fit ex cōtemptu. sed
ex iusta cā. Et idē q̄ in hoc. **f. notat in**
sum. con. eo. ti. q. cxxx. B.

Utr̄ p̄ter missam peculiare ut de
aliq̄ sancto. v̄l aliā: debeat q̄s dimit-
tere q̄n audiat missam p̄ria illi? **dis-**
ci. A. missa sp̄alis de aliq̄ sancto s̄m
cap. a in sum. con. eo. ti. q. cxxxvj. et
ideo p̄ alia missa p̄t intelligi de trīni-
tate. v̄l p̄ defunctis v̄l s̄c̄lis ut in **c.**
ij. ext. de cele. mis. B. R̄o s̄m dñi. Si
dies habz p̄ria missā quā a q̄s alio
audire tenet: non debz dimitte p̄ter
aliā. **ex. de cele. mis. c. ij. Sed q̄ quidā**
lapsoy oī die volūt audire missā s̄ trī-
nitate a de sancto **Michaelē**. a h̄mōi
nō debēt hoc facere. nisi suis diebz ut
in p̄allegato. **c. A. s̄ ij. Et ibi p̄ q̄ tā**
p̄rius q̄ p̄ mortuis v̄tikor missa q̄
possit dici est missa de die a q̄ etiā in
diebz p̄festis p̄ter missas peculiares
seu votiuas v̄l etiā mortuoy nō bz de-
rogari missa de die v̄n a de lap̄is p̄fa-
tas missas req̄rentibz ibi dicit. **S**ivo-
luerint ut sibi missa cantet̄ de eodem
die missas audiant p̄ salute viuoy a
etiā mortuoy. **B**ene tamē puto q̄ di-
cte missa votiuē a p̄ defunctis possint
dici in diebz p̄festis si nō derogat̄ ex
hoc missa de die. ut in dicto. **c. ij. Exi-**
stimo aut aliq̄s arca p̄dicta ex consue-
tudine excusari q̄n v̄rigent̄ rōnabili
necitate a nō alio. ut in **c. si. ex. de consue-**
B. De oblatōmbz que ad missā s̄nt
h̄e. **f. Oblatio.** Et ibi etiā. **f. si. si. ofel-**
sor possit redpe pecuniaz p̄ missis q̄s
in p̄na iniūrit. **M**ulta alia arca ma-
teriā missa p̄nt colligi s̄. **E**ucaristia.
ij. p̄ totū. a facit ec. f. Suffragiū. A.

Adutendū etiā q̄ sac̄dos cū dicit mis-
sam debet stare capite discoopto. ut
in **c. nullus ep̄s. de conse. di. j. vbi dicitur.**
Nullus ep̄s aut p̄sbyter seu dyaconus
ad celebrādū missam sollempnia p̄suz
mat cū baculo intrare. aut velato ca-
pite altari s̄i assistere. q̄m a ap̄tus p̄-
hibz viros velato capite in ecclā orad̄
a si temere p̄sumpserit cōione p̄uef̄.
Ite q̄ ad euangeliū debz statim deuo-
te a nō sedēdo. ut in **ca. ap̄lica ca. dis-**
vbi dicitur. Ap̄lica auctē mandam̄ dum
sancta euangelia in ecclā legū: ut sa-
c̄dotes a ceteri oēs nō sedētes: sed vene-
rabile curui a in cōspectu euangeliū stā-
tes dñica verba intēte audiat a fide-
liter adorent. **venerēt s̄m glo. B.**

Mollities dupl̄t dicitur. **V**no mō ē
sp̄s luxurie a p̄cā cōtra natu-
rā. **de q̄ s̄. Luxuria. f. j. in fine**
Alio mō put est cōtrariū vicio p̄tina-
cia virtuti p̄seueratiē de q̄bz tribus
qd̄ sit: **T**bo. **ij. ij. q. cxxxvij. manife-**
stat sic. **f. s̄. s̄. dicit in h. ethimol.**
Ptinax dicitur q̄ est imprudēt̄ tenēs q̄
si ad oia tenax. **E**t hic etiā dicitur p̄tinax
eo q̄ in p̄posito suo ad victoriā p̄seue-
rat. **E**t tales p̄s. **vij. ethimol. v̄icat**
fortē s̄m. a p̄p̄e s̄m. q̄. **f. durāt in p̄p̄a**
s̄m. plus q̄ optet. **M**ollis autē min⁹
q̄ optet q̄ a bono defecit. a n̄
p̄seuerat p̄ter aliq̄ difficultia. a p̄ter
tristidas aliq̄s causatas ex defectu de-
lectatōis. ut dicit p̄s. **P**seuerās autē
tenet se in p̄ria s̄m. **f. m. q. oz. Vnde**
p̄ q̄ p̄seuerās laudat̄ s̄m in medio exi-
stens. p̄tinax autē vitupat̄ s̄m ex cel-
sum. mollis autē s̄m defectū. **B.**

Monachus. vtr̄ mōch⁹ possit fi-
eri canonic⁹. **f. sc̄lar. R̄o s̄m h̄o. f.**
L. q̄dā dixerunt q̄ fieri dicēdū
tamē cū **Johā. q. nō. q. nō est arādū**
cū bouea asino. **R**ec h̄ies diuise p̄fes-
sionis dñit sic eē simul. **et de elec. au-**
cā q̄ inter p̄sbyteroy. A. Ite in sum. cō-
ti. j. ti. vij. q. xliij. B.

Utrum possit fieri canonic⁹ regu-
laris. **R̄o s̄m Tbo. ij. ij. q. cxxxix. vtr̄**
q̄ religio. **f. monachoy a canonicoy.**

regulariū ordinat ad opavitē et em
platiue inf q̄ p̄cipue fuit ea q̄ agūt
in dimis mīsterijs ad q̄ ordinat dire
cte ordo canonicorū regulariū q̄bz p̄
se opetit q̄ sint clerici religiosi. h̄ reli
giōni mōchōz non p̄ se opetit q̄ sint
clerici. ut h̄et. xvj. q. j. alia cā. Et idō
q̄uis ordo mōchōz sit artioris obser
uantie tñ si mōchi essēt layci liceret
eis trāfire ad ordinē canonicorū regu
lariū nō autē ecōuerso. xix. q. iij. man
dam⁹. Sed si mōchi sint clerici factis
mīsterijs obseq̄ntes. h̄nt id q̄s ē ca
nonicorū regulariū: a cū maiori arti
tudine. a id licitū erit trāfire de ordi
ne canonicorū regulariū ad ordinem
mōchōz. petita tñ licentia supioris.
a nō ecōuerso. xix. q. iij. statum⁹.

¶ Vt licet mōcho h̄re locū in diuis
mōsterijs. **R.** Nullo mō h̄ez. extē de
reli. do. c. si.

¶ Vtū mōcho possit committi regimē
ecclie. **R.** fm Host. Diat Hug. ber.
et Goff. A. licet alij alē dixerint. ut
in sū. con. li. iij. ti. xxviii. q. ij. vbi h̄c
notat. **B.** q̄ monach⁹ p̄t ab episcopo
p̄fectū in ecclia seculari cū consensu
abbatis. lxviii. dist. c. j. et. ij. xvj. q.
j. sic viue. a. c. se. Et intelligas dictū
de ecclis q̄ ad monachos pleno iu
re nō ptinet. in q̄bz sine aucte epi nō
p̄t monacho curā committē. nec mona
chū p̄tare inuito episcopo. Et sic in
tellige. xvj. q. j. p̄ totū. eē de capel.
mo. ca. j. Sed voluntate epi hoc fieri
p̄t. q̄ si epl̄ velit a abbas nō habes
s̄. Abbas. c. penl. In ecclis autē
q̄ ad monachos ptinent. mero iure
suffiat sola autoritas abbatis a cō
uentus. xvj. q. ij. visis. v̄l etiā solū
abbatis. si ad ipsum pertinet ecclie
prouisio.

¶ Sed vtū monachus ut dictū est
ecclie p̄fectus possit esse sine socio
monacho. Hosti. tenet q̄ sic. Imo
q̄ nō. Vterq̄ habz motiū. eē de sta.
mo. q̄ de timorē. Ideo dicendū videt
sicut in dicto. c. d. de canonicō regula
ri q̄ debz h̄re sociū si cōmode p̄t fieri.

a hoc meli⁹ et tuti⁹ est. Si dō cōmode
nō p̄t tene q̄s. Hosti. diat. A. Idē cō
cludit an. de bu. in dicto. c. q̄ de timorē
vbi plene tractat de hac materia. **B.**
¶ Vtū h̄mōi monachus q̄ fact⁹ est
rector aliau⁹ ecclie secularis teneat
ad statuta sui ordinis. **R.** fm Host.
Si talis ecclia pleno iure ptinet ad
monachos. p̄fect⁹ monachus in ea
remanet s̄biectus abbati a seruabit
om̄ia sicut p̄i⁹ p̄fē tria. s̄. ieiunū. si
lentiū. a vigiliās q̄ cōmode seruari
nō p̄t in ecclia seculari. ar. xliij. di.
fit rector. a. xvj. q. j. nemo p̄t. Si dō
ecclia nō ptinet ad mōchos sed ad
ep̄s tūc mōch⁹ institut⁹ a tribz s̄stā
tialibz nō absoluit simplt. Nā a cōti
nētā seruare tenet. Ab obediētia ab
batis absoluit q̄dē sed impio epi s̄
h̄it. q̄ decetero erit abbas su⁹. Tpa
lia disp̄sabit rōe cōnisse admīstrā
tōis. Et si habz sociū mōchū nō exca
sac ab esu carniū ex. de sta. mo. q̄ de
timorē. si sit firm⁹ de ase. di. v. carne
ul̄ si impante ep̄o q̄ abbas su⁹ est.
Si at sociū nō habz. p̄t se h̄is cū q̄
bus viuit s̄formare. xli. di. q̄sq̄s. ex.
de sta. mo. recolētes. c. j. In om̄i tñ ca
su habitū deforme debz. nec p̄t temēā
rie dimittere. alē eēt excoicatus ut s̄.
Excoicatio. j. c. iij. v. xii. Q̄ si fiat epi
scop⁹ ad q̄d teneat. vide. Religio. j.
c. xvj. q̄ inapit. Vtū religiosus factus
ep̄s. et. c. se. A. Idē q̄s in hoc. c.
notat h̄z in sū. cō. eo. ti. q. iij. Dñs eccl
an. de bu. in dicto. c. q̄ de timorē. dic
q̄ mōch⁹ fact⁹ quāt⁹ absoluit ab offi
cio mōchali. q̄ debz se s̄formare offi
cio clericorū seculariū. xli. di. q̄sq̄s. **B.**
¶ Vtū ex tractu mōchi obligetur
abbas v̄l mōsteriū. **R.** fm Imo. Si
mōcho commissa ē admīstratio. abbas
et cōuentus tātū obligat q̄ntū admī
stratio se extēdit. Si dō non habet
admīstratōnem. obligat mona
chus. sed non tenet soluerē. q̄ non
habet vnde. eē de soluti. Odoardus.
A. Con. Hostien. ut in sum. cō. eo. ti.
q. xvj. **B.**

Sed qd de obligatōibz siue pmissi
omibz ab aliq factis monacho vl ab
bati nūqd acqruunt monasterio. **R**e
fm **I**nno. a **H**osti. **E**x tractibz ini
tis cū monacho vl abbate obligat
qs monasterio. qz pōt monach⁹ mo
nasterio actionē acqruere. **N**ō tñ pōt
obligare monasteriū. arti. in insti. de
ac. tu. in pñcipio. **V**n qñs abbas sū
monasteriū possit agere: nō tñ tenet
rñdere n̄ de eo qd ad ipm ptinet. **E**t
licet omis tract⁹ phibit⁹ sit monas
terio nisi impante abbate. ut. xij. q.
j. nō dicatis. a. xvj. q. j. sunt nōnulli
et c. de pñtiū. hoc intelligit in qñtu m
monasteriū obligare. **S**ed obligatō
alteri⁹ ad monasteriū pōt p monas
chū acqru. **S**icut possessio etiā p mo
nachū fugitiū. ff. de acq. po. l. j. **A**.
Idem in sum. cō. eo. ti. q. xvij. **B**.
Quid de rebz abbatis monacho.
Re fm inno. a **H**os. **S**i res erāt mōste
riū vl etiā alteri⁹ a monasteriū ad re
stitutōz tenebat. tūc aget monastes
riū. **S**i rō nō erāt ei⁹. nec de eis tene
bat mōsteriū. tūc aget ille q dñs est
re. ita tñ q si tales res erāt deposite
apud monachū a abbas videt eas s̄
trahi. a facile cēt abbati eas liberare
satis credit. **I**nno. q abbas teneat de
positi i solidū. ppter dolū. h̄ si nō vidit
nec phibere potuit n̄ tenet. etiā si mo
nach⁹ eas abstulit. qz n̄ ē obligat⁹
ex ei⁹ maleficio. ut in se. ff. de. **A**. **I**de i
sū. cō. eo. ti. q. xxix. vbi etiā addit
Hos. tñ de puori casu dicit q licz ab
bas vidēdo res auferri a non phibēdo
peccet nō tñ credit q ppter hoc ipse vl
monasteriū obliget. ex q fuerūt tñ
penes psonaz monachi: a nō penes
monasteriū modo date. e. de po. c. j. **B**.
Quid de maleficio omissō p mōchū
vl abbate. **R**e fm **I**nno. et **H**os. **N**ō
tenet monasteriū. qz delictū psonē n̄
debz redundare in damnū ecclē. e. de
re. iur. delictū. li. vj. nisi qñtū ad mō
steriū puenit. a in q utilitatē q̄ suz
fuit. ar. x. q. ij. h̄ ius. **A**. **I**de in sū. e.
ti. xxvij. **D**e ingressu mōsterij h̄s. **R**.

Religio. ij. et. iij. **I**te. **R**ouia. a. **R**.
voti. iij. **I**te de mōchis qñtū ad obe
diētiaz. **O**bediētia. iij. **I**te qñtū ad
religionē. **R**eligio p totū. **D**e mona
cho apostata. **A**postasia. v.

Monialis. **I**n monasterijs mo
nialiū nō mēdicantiū nō dñt
recipi. n̄ q pñt de puentibz mō
sterij absq penuria sustentari. **A**lt
nulla esset receptio. e. de sta. regu. pe
riculoso. li. vj.

Oēs moniales dñt manē sub pes
tua monasterij clausura. nisi p tali a
tāto morbo q n̄ possēt cū alijs absq
gravi piculo siue scādalo morari. e. de
sta. regu. periculoso. li. vj.

Quā abbatissa vl pōissa d; alicui
tpali dño occasiōe alte? feudi facē h̄
magiū vl p̄stae fidelitatt iuramētuz
n̄ possit facē ap̄d ipsū q p paratores
p̄stet p̄stite iuramēto i vestigio debz
reūti. ita q i fraude f̄sibētie nihil fiat
ut i p̄dō. c. piculoso d sta. regu. li. vj.

Dñi tpales n̄ dñt abbatissas. p̄o
rissas a alias moniales h̄ntes officia
mōsteriorū pmittē litigare corā eis.
ne opteat illas euagai p statuēdis p
curatoribz. **A**. **I**n tex. alleg. n̄ sic d; h̄
q ipsi dñi pmittāt eas p paratorē i
suis curijs litigatē a n̄ cogāt eas q p
se litigēt. nec p̄stituēdis paratoribz
vl alijs h̄mōi eas opteat euagai. n̄
sit iuri dñi q multi d̄ p̄sertū religiose
p seipsas litigare cogāt. **B**. **E**t si ipsi
dñi fecerint p suos ordinarios ap̄el
lant. **A**. scilicet censura ecclesiastica.
ut i tex. q seq̄t. **B**. ut i d̄cō. c. piculoso.

Inūgit ep̄is a alijs p̄latis q ne
gociā cas monialiū. **A**. s. q̄s monias
les ip̄e h̄nt agē corā ip̄s vl in curijs
eoz ut d̄cō. c. piculoso. **B**. faciāt corāz
ip̄s fieri a tractari p paratorē eaz sū
sint homagiū vl fidelitatt iuramēta. **E**
q̄qd aliud. ut in d̄cō. c. periculoso.

Prelati tenentur ex p̄cepto in om̄i
bus monasterijs monialiū etiā exē
ptis puidere de clausura exp̄sis mo
nasterij. vel de elemosinis fixitum.

